Ազգ
Azg
3 ՅՈՒՆԻՍ 2005 ՈՒՐԲԱԹ 101(3267)

Զգուշացեք կասկածելի վիճակախաղերից

Հաշվի առնելով վերջին ժամանակաշրջանում ստացվող բողոքների աճը, որոնց համաձայն մի շարք քաղաքացիներ, նամակագրությամբ կամ ինտերնետի միջոցով, տեղեկանում են ծանուցումներ ստանալ վիճակախաղերի կազմակերպման տարաբնույթ կեղծ գրասենյակներից, թե իբր շահել են խոշոր գումար եւ շահումը ստանալու համար պետք է կատարեն որոշակի վճարումներ:

Արդարադատության նախարարությունը նախազգուշացնում է.

Նման առաջարկները գերիշխող դեպքերում խարդախություն են, իսկ որպես շահելու ապացույց Ձեզ ներկայացվող փաստաթղթերը կեղծ են: Վերջին մեզ հայտնի նման դեպքերը վերաբերում են «NET SWEEP STAKES LOTTARY» եւ «EL GORDO DE LA PRIMITIVA» վիճակախաղերին:

Արդարադատության նախարարությունը նախազգուշացնում է. եղեք զգոն եւ աչալուրջ նամակագրության միջոցով ստացվող տարաբնույթ կասկածելի առաջարկների հանդեպ:

ՀՀ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ռուսաստանի, ժողովրդավարության եւ հայ-թուրքական հարաբերությունների մասին

Արա Աբրահամյանի ասուլիսը Լոս Անջելեսում

Ստորեւ հրապարակվող հարցուպատասխանը հնչել է մայիսի 25-ին Լոս Անջելեսում Ռուսաստանի Դաշնության հյուպատոսի կազմակերպած ընդունելությանը, որին ներկա են եղել շուրջ 450 մասնակիցներ, մեծ մասամբ՝ հայազգի: Ասուլիսն առաջացրել է ներկաների մեծ հետաքրքրությունը: Իսկ մայիսի 27-ին Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանը հատուկ զեկուցումով հանդես է եկել Կալիֆոռնիայի գործարարների եւ քաղաքագետների ինստիտուտում, որից հետո մեկնել է Կուբա, որտեղ մասնակցել է Ռուսաստան-Կուբա տնտեսական համաժողովին: Ներկայումս պրն Աբրահամյանը գտնվում է Փարիզում, որտեղ մասնակցում է Ֆրանսիա-Ռուսաստան տնտեսական համաժողովին:

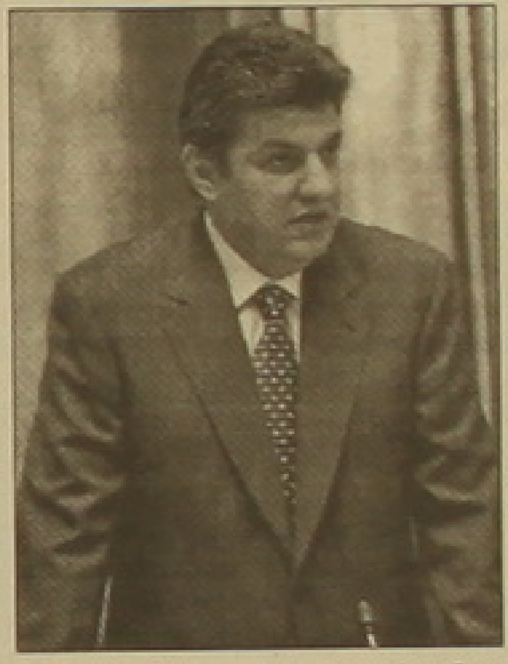

Պուտինը մի շարք քայլեր է ձեռնարկել ցուցադրելու, որ մասնավոր սեփականության պաշտպանության, շուկայական վերափոխումների շարունակման Ռուսաստանի գիծը մնում է անփոփոխ: Այդ նպատակով նա առաջարկեց մի շարք միջոցներ,

- Ի՞նչ կարող եք ասել Խոդորկովսկու գործի մասին:

- Ինչպես հայտնի է, Խոդորկովսկին եւ նրա գործընկերները մեղադրվում են խարդախության, հատկապես խոշոր չափերով հարկերից խուսափելու, սեփականության անօրինական զավթման եւ մի շարք այլ հանցագործությունների մեջ: Ինձ համար կարեւոր է, թե որքանով է արդարացի դատարանը, մեղավո՞ր է արդյոք Խոդորկովսկին օրենքների խախտման մեջ: Քրեական գործեր հարուցվել են ոչ միայն Խոդորկովսկու նկատմամբ: Նման գործեր եղել են թե՛ Գուսինսկու եւ թե՛ Բերեզովսկու նկատմամբ: Այս կամ այն չափով պատասխանատվություն են կրել նաեւ այլ օլիգարխներ: Կարեւոր է մեկ այլ բան: Իշխանությունները գիտակցել են, որ Խոդորկովսկու գործը բացասական ազդեցություն է գործում Ռուսաստանի ներդրումային մթնոլորտի վրա, եւ նախագահ

որոնք կոչված են վերականգնելու բիզնեսի եւ օտարերկրյա ներդնողների վստահությունը Ռուսաստանի իշխանությունների հանդեպ:

Նախ եւ առաջ 10-ից 3 տարվա է իջեցվել այն ժամկետը, որից հետո սեփականաշնորհման գործարքները ենթակա չեն վերանայման: Կառավարությունը նախաձեռնեց ժառանգության հարկը չեղյալ հայտարարելու օրինագիծ, որը խոշոր սեփականատերերի համար շատ ձեռնտու է մերձավոր հարազատներին սեփականություն հանձնելիս: Փաստորեն առաջարկված է եկամուտների չեղարկում. հարկավոր է միայն վճարել 13 տոկոսանոց հարկ եւ օրինականացնել ամեն մի սեփականություն: Ընդ որում Պուտինը քանիցս կրկնել է, որ Խոդորկովսկու գործը չի նմանակվելու, հարգվելու է մասնավոր սեփականությունը, եւ Ռուսաստանը մտադիր չէ շեղվել շուկայական վերափոխումների ուղուց:

Տես էջ 4

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄ

Մոսկվայի պատասխան նոտան Բաքվին

Ադրբեջանում Ռուսաստանի գործերի ժամանակավոր հավատարմատար Պյոտր Բուդիկինը երեկ հայտարարել է, որ Վրաստանի ռուսական ռազմակայաններից ծանր տեխնիկայի մի մասի տեղափոխումը Գյումրու 102-րդ ռուսական ռազմակայան չի նշանակում, որ Ռուսաստանը զենքը փոխանցում է Հայաստանին: Բաքվին հղված պատասխան նոտայում ասվում է, որ խոսքը ռուսական մի ռազմակայանից մեկ այլ ռազմակայան զենքի տեղափոխման մասին է: Բուդիկինն ասել է, որ Մոսկվայի վրա ուժեղ ճնշումներ են բանեցնում Վրաստանը եւ ուրիշ պետություններ, որոնք պահանջում են արագորեն ռազմակայանների դուրսբերման հարցում: Հետեւաբար Ռուսաստանն այլ ելք չունի, քան դրանց մի մասը Գյումրու ռուսական ռազմակայան տեղափոխելն է: Ռուս դիվանագետը նաեւ ասել է, որ գործընթացը որեւէ կերպ չի ազդի ղարաբաղյան հակամարտության վրա, ուղղված չէ երրորդ երկրների դեմ եւ չի հակասում միջազգային համաձայնագրերին:

Ավելի վաղ Բաքուն Մոսկվային հղած նոտայում մտահոգություն էր հայտնել ռուսական ծանր տեխնիկայի մի մասը Հայաստանում տեղաբաշխելու առնչությամբ:

Քրեական նոր օրենսգրքով Թուրքիայում պատժելի է դառնում Հայոց ցեղասպանության հիշատակումը

«Ազգը» նախորդ համարում՝ «Թուրքիայում ուժի մեջ մտավ քրեական նոր օրենսգիրքը» վերնագրով տեղեկության մեջ արել էր հետեւյալ ենթադրությունը. «Թեեւ նոր օրենսգրքում որեւէ ձեւով չի նշվում 1915 թ. մասին, սակայն հասկանալի է, որ «ազգային շահերին հակասող» կարող են որակվել նաեւ Հայոց ցեղասպանության հիշատակումները»: Խոսքը վերաբերում է նոր օրենսգրքի «Ազգային հիմնական շահերի մասին» 305-րդ հոդվածին, որը փոխարինում է նախորդ օրենսգրքի 312-րդ հոդվածը:

Այս հոդվածը 3-10 տարի ազատազրկում է նախատեսում նրանց, ովքեր իրենց գործունեությամբ կհակադրվեն ազգային շահերին: Այս հանցանքը մամուլի միջոցով հրապարակության նպատակին ծառայեցնելու դեպքում սահմանված պատիժը դառնում է 15 տարի: Միաժամանակ հոդվածով դատապարտվում են թուրքերին, Թուրքիայի Հանրապետությանը, Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովին հրապարակավ նվաստացնողները՝ 1-3, իսկ կառավարությանը, դատական մարմիններին, զինվորականությանը կամ իրավապահ մարմիններին նույն ձեւով վիրավորողները՝ 6 ամսից 2 տարով:

Ինչ վերաբերում է Հայոց ցեղասպանությանն առնչվող հոդվածին, ապա այդ հարցում «Ազգի» ենթադրությունն անուղղակիորեն հաստատում են «Ենի շաֆաք» սյունակարի հեղինակ Ալի Բայրամօղլուն եւ «Լրագրողներ առանց սահմանի» միջազգային կազմակերպության Թուրքիայի ներկայացուցիչ Էրոլ Օնդերօղլուն: Բայրամօղլուն «Ենի շաֆաքի» հունիսի 2-ի համարում գրում է. «Քանի որ հոդվածը հիմնավորվել է Կիպրոսի թուրքական հանրապետության եւ Հայկական հարցի վերաբերյալ պաշտոնական քաղաքականությանը հակադիր հայտարարություն անողների օրինակով, ուստի պետության պաշտոնական թեզերից դուրս տեսակետներ արտահայտելն օրենքով դառնում է պատժելի»:

Օնդերօղլուն «Ռադիկալում» հավելում է նրան. «Հյուսիսային Կիպրոսի թուրքական հանրապետության եւ Հայկական հարցի առնչությամբ պաշտոնական քաղաքականությանը հակասող հայտարարությունները պատժվում են «Ազգային հիմնական շահերի մասին» հոդվածի մեկնաբանությամբ»: Այլ կերպ, Թուրքիայում Հայոց ցեղասպանության հիշատակումները քրեական նոր օրենսգրքով պատժելու համար կգործի եթե ոչ 305-րդ հոդվածը, ապա դրա հիմնավորման նկրտումներից բխող գրավոր մեկնաբանությունը:

Հ. ՉԱԲՐՅԱՆ

Թուրքիան շարունակում է ուսումնասիրել Քոչարյանի նամակը

Թուրքիայի արտգործնախարարության խոսնակ Նամիկ Թանը, ըստ «Թըրքիշ դեյլի նյուզի», հայտարարել է, որ Անկարան շարունակում է ուսումնասիրել Հայաստանի նախագահի նամակը, որով Ռոբերտ Քոչարյանն առաջարկել էր առանց նախապայմանների Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ հաստատել բնական հարաբերություններ: Թանը նշել է, որ Հայաստանի «դրական ժեստերն» ազդեցություն կունենան (նամակին) թուրքական կողմի գնահատականի վրա: Արտգործնախարարության պաշտոնական ներկայացուցիչը նաեւ ասել է, որ Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ նամակների փոխանակումը երկու երկրների միջեւ երկխոսության հույսեր արթնացրեց, բայց դրանք ի դերեւ ելան, երբ Քոչարյանը Վարշավայում Եվրոխորհրդի գագաթնաժողովի իր ելույթում անդրադարձավ «ենթադրյալ» ցեղասպանությանը:

«Հայաստանի կառավարությունը սովի է մատնել հազարավոր կենսաթոշակառուների»

Ստորագրահավաք սոցիալական քարտերի դեմ

Հայաստանի կառավարությունը սովի է մատնել հազարավոր կենսաթոշակառուների: Այսպիսի հայտարարությամբ երեկ հանդես եկավ Հայկական սահմանադրական իրավապաշտպան կենտրոնը (ՀՍԻԿ): Կառավարությունը չի մերժում կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը, բայց եւ չի վճարում՝ հիմք ընդունելով թոշակառուների սոցիալական քարտ չունենալը: Սոցապ նախարարի ներկայացրած տվյալներով ՀՀ 600 հազար քաղաքացի սոցքարտ չի վերցրել: ՀՍԻԿ-ը միայն Լոռու մարզի առաջին ատյանի դատարան դիմած 14 կենսաթոշակառուներից 7-ի հայցադիմումների հիմնավորումները փոխել է ավելի հիմնավորված իրավական փաստարկումներով: Սակայն 3 դատավորների լրած նույն գործերը արժանացել են միեւնույն վճիռներին: Իսկ մայիսի 13-ին վերաքննիչ դատարան ուղարկված 4 գործերը, վերաքննիչի պնդմամբ, դեռ տեղ չեն հասել: ՀՍԻԿ ղեկավար Գեւորգ Մանուկյանը դիմում է հղել ՀՀ Ազգային ժողովին՝ սոցիալական քարտերի օրենքի սահմանադրականությունը որոշելու նպատակով սահմանադրական դատարան դիմելու համար: Դիմումը ստորագրել են ԱԺ 30 պատգամավորներ՝ 5 օրինաց երկրական, մյուսները՝ ընդդիմադիր թեւից: Անհրաժեշտ 44 ստորագրությունն այդպես էլ չի հավաքվել, սակայն ՀՍԻԿ ղեկավարները ՀՅԴ եւ ՀՀԿ 70 ընտրողների ստորագրությամբ նշյալ օրենքի փոփոխությունների նախագիծ են մտցրել Ազգային ժողով, բայց դա էլ հավանության չի արժանացել կառավարության կողմից, եւ ընթացքը կասեցվել է: Հայկական սահմանադրական իրավապաշտպան կենտրոնը մտադիր է սոցիալական քարտերի կիրառման կամավորացման վերաբերյալ մեծ ստորագրահավաք կազմակերպել եւ վստահ է, որ հազարավոր ստորագրություններ կլինեն, քանի որ օրենքը կիրառվել է ոչ կամավոր սկզբունքով: Կազմակերպիչների կարծիքով, նշյալ ստորագրահավաքը կվերածվի սոցիալական քարտերի օրենքի ոչ պաշտոնական հանրաքվեի, որով ՀՀ բնակչությունը կասի «ոչ»:

Ն. Պ.

Համագործակցություն տնտեսական նպատակահարմարության շրջանակներում

Հայ-վրացական կապերի ավանդույթները վերականգնվում են

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«Մենք ցանկանում ենք ոչ միայն պահպանել, այլեւ ամրապնդել այն բոլոր բարի ավանդույթները եւ հատկապես այն կապերը, որ եղել են ԱՊՀ երկրների միջեւ մինչեւ մեր անկախացումը: Քաղաքական կտրվածքով ամեն երկիր իր խնդիրն է լուծում, ինչպես Հայաստանը եւ Վրաստանը: ԱՊՀ երկրների մի մասն ուղղորդված է դեպի Եվրոպա ինտեգրման գործընթացների: Մենք գտնում ենք, որ շատ ընդհանրություններ եւ ընդհանուր ճանապարհներ ունենք միանալու Եվրոպային: Ըստ իս, յուրաքանչյուր հանդիպում մեկ քայլ առաջ է», Թբիլիսիում ԱՊՀ երկրների կառավարությունների ղեկավարների հանդիպման առաքելությունը երեկ այսպես գնահատեց ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը:

ԱՊՀ անդամ պետությունների ղեկավարների համատեղ նիստը կկայանա այսօր, իսկ երեկ եւ նախընթաց օրն Անդրանիկ Մարգարյանը

հանդիպեց Վրաստանի վարչապետ Զուրաբ Նողայիդելիի եւ խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեի հետ:

Տես էջ 3

Երբ ջերմուկագործները «համը հանել են»

Վերջերս հայտնի դարձավ, որ Ջերմուկ քաղաքի «Վայոց ձոր», «Ջերմուկ-1», «Ջերմուկ գոլդ», ինչպես նաեւ «Ջերմուկ գրանդ» եւ Վայք քաղաքի «Վարանցով եւ որդիներ» ընկերությունների առանձին պատասխանատու անձինք ապօրինաբար օգտագործել են հանրահայտ «Ջերմուկ գրուպ» ընկերության ապրանքային նշանները: Նպատակը, «Ջերմուկ գրուպ»-ի ջրերն ընդօրինակելով, իրենց արտադրանքի լայն սպառման ապահովումն է եղել:

Վերը նշված ընկերությունների արտասովոր գործելակերպը «Ջերմուկ գրուպ» ՓԲԸ-ի համար նորություն չի եղել: Սակայն երբ վերջինիս զգուշացումներից այդ ընկերությունները համապատասխան հետեւություններ չեն կատարել, «Ջերմուկ գրուպ»-ի նամակներն անպատասխան են մնացել, նշված ՓԲԸ-ի համբերության բաժակը լցվել է: Հարկադրված դիմել է իրավապահ մարմիններին, ինչից հետո ոստիկանության բացահայտմամբ հաստատվել է ընկերության ահազանգի հիմնավոր լինելը: Մասնավորապես, նախնական տեղեկությունների համաձայն, օրինախախտ բոլոր ընկերություններում հայտնաբերվել է ընդհանուր առմամբ մոտ 20000 ապակե շիշ՝ «Ջերմուկ գրուպ»-ի արտադրանքի կես լիտրանոց ֆիրմային շշերից: «Վայոց ձոր» ընկերությունում հայտնաբերվել են հսկայաքանակ պիտակներ, որոնք շփոթության աստիճան նման են «Ջերմուկ գրուպ» ՓԲԸ-ի արտադրած պիտակներին: Ըստ մամուլում հրապարակված տեղեկության, ՀՀ ոստիկանության քննչական գլխավոր վարչությունում մարտի 11-ին հարուցվել է թիվ 69102205 քրեական գործը:

Պակաս ուշագրավ չէ այն իրողությունը, որ վերոհիշյալ ընկերությունները, ըստ «Ջերմուկ գրուպ» ընկերության ղեկավարության, այդ ընկերության շշերի ապօրինի օգտագործմամբ երեկ կամ նախորդ օրը չէ, որ զբաղվել են: Դրանով, ինչպես նաեւ շշերի եւ պիտակների ապօրինի նմանակմամբ զբաղվել են դեռ 2002 թվականից: Այս տեղեկությանը ծանոթանալուն պես ենթադրեցինք, որ այդ ընկերությունների տերերը կամ նրանց հետեւում կանգնածները պատահական մարդիկ չեն: Եվ ահա պարզվեց, որ չէինք սխալվում: Մասնավորապես, ըստ մեր ստացած տեղեկության, «Վայոց ձոր» ՍՊԸ-ի նախագահը Վայոց ձորի նախկին մարզպետ Պանդուխտ Մանուկյանն է, իսկ «Ջերմուկ գրանդ»-ի ղեկավարը՝ Ջերմուկ քաղաքի ոստիկանության պետ Սուրեն Հարությունյանի մերձավորը (նախնական տեղեկությունների համաձայն՝ կինը): Թե ինչ զորեղներ են կանգնած մյուս ընկերությունների հետեւում, կփորձենք պարզել առաջիկայում:

Ա. ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

Վենետիկի հանձնաժողովը ՀՀ իշխանություններից հոկտեմբերին նոր, կատարյալ սահմանադրություն է ակնկալում

ԵԽԽՎ Վենետիկի հանձնաժողովի ներկայացուցիչները երեկ հանդիպում-քննարկումներ են ունեցել Ազգային ժողովի նախագահի, եվրոինտեգրման հանձնաժողովի նախագահ Տիգրան Թորոսյանի եւ կոալիցիոն կուսակցությունների ներկայացուցիչների հետ: Հանդիպումներից Ջովաննի Բուկիկիոն իր գոհունակությունը հայտնեց եւ լրագրողների հետ զրույցում տեղեկացրեց, որ քննարկումներն այնքան անկեղծ եւ կառուցողական մթնոլորտում էին ընթանում, որքան հնարավոր է ընկերների միջեւ:

Ընդգծելով, որ սահմանադրության բարեփոխումները Հայաստանի համար բավական մեծ նշանակություն ունեցող խնդիրներ են, Բուկիկիոն հիշեցրեց, որ 2000 թ. Վենետիկի հանձնաժողովը համագործակցում է Հայաստանի հետ եւ ներկայացված փոփոխությունների նախագծում թեեւ նկատելի են անհրաժեշտ բարեփոխումները, սակայն հանձնաժողովի ներկայացուցիչներն իրենց մատնանշած երեք կետերի վերաբերյալ դեռ վերապահումներ ունեն: Այդ վերապահումներն առնչվում են իշխանության թեւերի դերի հավասարակշռման, դատական մարմինների անկախության եւ քաղաքապետի ընտրովի լինելու հարցերին:

Ըստ էության անպատասխան թողնելով, թե «ինչո՞ւ մասնավորապես քաղաքապետի ընտրովի լինելու կետը չի պարտադրվում Ռումինիային, Լեհաստանին» լրագրողի հարցը, Բուկիկիոն ընդգծեց, որ իրենց մատնանշած երեք խնդիրները եվրոպական կարեւոր նորմերից են: Ջովաննի Բուկիկիոն երեկ խորհրդարանում ունեցած հանդիպումներն արդյունավետ համարելով հանդերձ, հայտնեց, որ իրենց նկատառումների չընդունման դեպքում կհետեւի հիասթափվածության եւս մեկ հայտարարություն: Հանձնաժողովի հայտարարությունը կհրապարակվի հաջորդ շաբաթվա վերջին, իսկ երեկ Ջովաննի Բուկիկիոն հույս հայտնեց, որ ընդդիմությունն, այնուամենայնիվ, հավանություն կտա ՀՀ իշխանությունների եւ իրենց համատեղ աշխատանքի արդյունքին եւ հոկտեմբերի վերջին Հայաստանի Հանրապետությունը կունենա բոլոր քաղաքական ուժերի հավանությանն արժանացած նոր սահմանադրություն: Այն, Բուկիկիոյի պնդմամբ, պետք է լինի երկրում ձեւավորված փաստաթուղթ եւ բխի ազգային առանձնահատկություններից: Սակայն Բուկիկիոն նաեւ կարծիք հայտնեց, որ էական պահանջ կա մենթալիտետի ազգային առանձնահատկությունների ժողովրդավարացման:

Ամեն դեպքում, Ջովաննի Բուկիկիոն հիշեցրեց, որ Վենետիկի հանձնաժողովը պատժամիջոց կիրառելու իրավասություն չունի, հանձնաժողովի լծակները միայն բարոյական են, սակայն նրա հայտարարություններին մեծ ուշադրություն են դարձնում թե՛ ԵԽԽՎ-ն, թե՛ ԵԱՀԿ-ն, թե՛ ԵՄ-ն «Եվրոպա. նոր հարեւաններ» ծրագրի շրջանակներում:

Երեկոյան հանձնաժողովի ներկայացուցիչները հանդիպեցին նաեւ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Նոր ժամանակների» հանրահավաքը կայացավ առանց կանխատեսված սադրանքների

10 օր անց կհաջորդի հերթականը

«Նոր ժամանակների» տեղեկացման տեխնոլոգիաների, մասնավորապես 11 հազար թռուցիկ տարածելու արդյունքում, կուսղեկ Արամ Կարապետյանի տեղեկացմամբ, երեկ հայտարարված հանրահավաքին ներկա էր 1008 մարդ: Այս թիվը կուսղեկի հետ զրույցում կանխատեսել է իշխանամետ պատգամավորներից մեկը եւ հավաստիացրել, որ հաջորդ հանրահավաքն ավելի մեծաքանակ է լինելու: Միտինգավորներից որեւէ մեկը որեւէ սադրանքի կամ ոտնձգության չի ենթարկվել Կենտրոն համայնքի ոստիկանության նախապես կատարած աշխատանքի՝ համապատասխան խոսակցությունների արդյունքում: Այս բացատրությունը վստահաբար տվեց Կարապետյանը՝ միաժամանակ տեղեկացնելով, թե ոստիկանության բարյացակամությունը բացատրվում է նախապես վերեւից ասվածով. «Թողեք էս միտինգը պլավնի անցնի»: Կուսղեկի մյուս տեղեկության համաձայն, երեկվա հանրահավաքին սադրիչների մի հարյուրյակ պետք է կոչ աներ «գնալ դեպի վերեւ»՝ հավանաբար մինչեւ նախագահական: Դա իրականություն չի դարձել «Նոր ժամանակների» սադրանքների կանխման լծակների գործադրման շնորհիվ:

Հաջորդ հանրահավաքը, որ նախատեսվում է 10 օր անց, ըստ Կարապետյանի, առանց միջադեպերի կընթանա, եթե լինի ավելի հզոր: Դրա համար ՆԺ-ն մտադիր է տարածել 25 հազար թռուցիկ: Այդ թիվն ի վերջո կրկնապատկվելու է: Ըստ կուսղեկի, հզոր հանրահավաք կազմակերպելու համար անհրաժեշտ է բարձրացնել բնակչության տեղեկացվածությունը: Առայժմ փաստ է, որ ոչ հզոր, բայց արտոնված ՆԺ հանրահավաքը կայացավ առանց կանխատեսված սադրանքների: Ռուսամետ Արամ Կարապետյանը Ամերիկայից այցի հրավեր է ստացել, սակայն առայժմ չի պատրաստվում որեւէ տեղ գնալ: Հրավերի հեղինակի ով լինելը չհրապարակվեց:

Ն. Պ.

Բեսլանի երեխաները հանգիստը կանցկացնեն Հայաստանում

ԲԵՍԼԱՆ, 2 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Չորեքշաբթի Բեսլանի գերեզմանատանը տեղադրվել է խաչքար-հուշարձան, որ Հայաստանի Հանրապետությունից Հյուսիսային Օսիա են տարել Երեխաների պաշտպանության հիմնադրամի ներկայացուցիչները: Հուշարձանը օծվել է Վլադիկավկազի հայկական եկեղեցում: Ինչպես հայտնել է հիմնադրամի ղեկավար Ալեքսանդր Գեւոնը, Հայաստանում չեն մոռացել այն կամավորներին, որոնք մասնակցում էին Սպիտակի երկրաշարժի հետեւանքների վերացմանը: Հայ ժողովուրդը բազմազգ Օսիայի բնակիչների հետ սգում է բեսլանյան ահաբեկչության զոհերին, ասել է Ա. Գեւոնը: Հայաստանի Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի անունից նա հրավիրել է բեսլանցի պատանիներին հանգստանալու «Սեւան» առողջարանային ճամբարում:

«Հայաստանը կույր աղիք է եւ ոստիկանապետություն»

Բաբկեն Արարքցյանի ճնշո՞ւմն էր բարձր, թե՞ տրամադրությունը

Հայաստանի խորհրդարանի նախկին նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը երեկ ՄԱՄ-ում լրագրողների հետ հանդիպմանը հայտարարեց, որ Հայաստանը կույր աղիք է դարձել եւ որեւէ գործոն չէ անգամ նեղ տարածաշրջանային իմաստով: Արարքցյանը հերթական անգամ կրկնեց, որ Հայաստանում հաստատվել է ոստիկանապետություն: Հայաստանն այսօր, ըստ խորհրդարանի նախկին նախագահի, գրեթե արժեք չունի միջազգային հանրության համար եւ դուրս է մնացել տարածաշրջանային քաղաքական, տնտեսական, անգամ մշակութային ծրագրերից:

Անդրադառնալով ԱՊՀ տարածքում տեղի ունեցած «գունավոր հեղափոխություններին» եւ դրա հավանականությանը մեր երկրում, Արարքցյանը նկատեց, որ Հայաստանի դեպքում արտաքին միջամտությունը երբեք որոշիչ դեր չի կարող խաղալ, քանի դեռ մեր հասարակությունը չի ձգտում եւ չունի ազատության եւ ժողովրդավարության պահանջ: «Չկա քաղաքական դաշտ, Հայաստանում իշխանությունում են չինովնիկներ, որոնք կապ չունեն քաղաքականության հետ», ասաց նա:

Մյուս կողմից, Արարքցյանը ճիշտ չհամարեց ընդդիմությանը քննադատելը, քանի որ ովքեր դուրս են գալիս իշխանության դեմ, նրանց նկատմամբ կիրառվում է ֆիզիկական բռնի ուժ: «Մարդկանց չես կարող մեղադրել, որ չեն գնում մահակների դեմ», ասաց նա: Խորհրդարանի նախկին նախագահը զուգահեռներ անցկացնելով 1988 թ.-ի եւ մեր օրերի միջեւ, նշեց, որ թեեւ «88-ին կային հալածանքներ, բայց ավելի լավ պայմաններ էին, քան այսօր»:

Արարքցյանը պատասխանելով «Ազգի»՝ «Դու՞ք առաջին նախագահի մտերիմ շրջապատից էիք: Ե՞րբ եք վերջին անգամ հանդիպել նրան եւ արդյոք կա՞ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի վերադարձի քաղաքական եւ հասարակական պահանջ» հարցին ասաց, որ «նախագահի հետ հանդիպում են պարբերաբար»: Արարքցյանը նշեց, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի վերադարձի քաղաքական պահանջը միշտ էլ կա, իսկ

հասարակական պահանջը մեծացել է: Իսկ թե որքա՞ն է հավանական Տեր-Պետրոսյանի վերադարձը քաղաքականություն, Արարքցյանն այդ մասին խորհուրդ տվեց հարցնել առաջին նախագահին:

Խորհրդարանի նախկին նախագահի համոզմամբ, սահմանադրական բարեփոխումները միակ սողանցքն են, որ թույլ կտա Ռոբերտ Քոչարյանին վերընտրվել: «Ամեն ինչ պետք է անել, որ սահմանադրական փոփոխությունների նախագիծն այս ձեւով չանցնի», ասաց Արարքցյանը՝ մեջբերելով մի քանի հոդվածներ, որոնք չփոփոխելու դեպքում վկայակոչելով «ռազմական դրությունը, արտակարգ իրավիճակը կամ սահմանադրական կարգին սպառնացող վտանգը», Ռոբերտ Քոչարյանը հնարավորություն կունենա մնալու նախագահի պաշտոնում:

Հիշեցնենք, որ մայիսի 27-ին Վենետիկի հանձնաժողովի աշխատանքային խմբի անդամները խոր դժգոհություն էին հայտնել ՀՀ իշխանություններին, քանի որ հանձնաժողովի առաջարկների մեծ մասը հաշվի չէր առնվել: Աշխատանքային խումբը հայտարարել էր, որ եթե սահմանադրական փոփոխությունների փաթեթը լիովին չհամապատասխանի Վենետիկի հանձնաժողովի առաջարկներին, ապա սահմանադրական բարեփոխումների գործընթացը Հայաստանին չի մոտեցնի եվրոպական արժեքներին:

Վերադառնալով երեկվա ասուլիսին նկատենք, որ Բաբկեն Արարքցյանն ակնհայտորեն նման չէր Բաբկեն Արարքցյանին: Խորհրդարանի նախկին նախագահը համաձայնեց, որ «ֆորմայի մեջ» չէ՝ պատճառաբանելով արյան բարձր ճնշումը: Լրագրողների մեջ տպավորություն ստեղծվեց, որ Արարքցյանի տրամադրությունն է բարձր: Անշուշտ, չպետք է բացառել, որ ալկոհոլը կարող է նաեւ բարձրացնել արյան ճնշումը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ադրբեջան եւ Թուրքիա կատարած այցից հետո Մ. Նահանգների սենատոր Չաք Հեյգելը ժամանել է Հայաստան, որտեղից կմեկնի Վրաստան եւ Ուկրաինա: Սենատորի ասելով, իր այցը զուտ աշխատանքային է, նպատակը՝ Հարավային Կովկասում իր երկրի շահերը պաշտպանված տեսնելն է, ինչպես նաեւ ռազմական, տնտեսական եւ մյուս ոլորտների համագործակցության ամրապնդումը: «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցի փոքր սրահում սենատորը երեկ խոսեց մի շարք հարցերի, մասնավորապես վերջին շրջանի ամենաշատ հարցի՝ ռուսական բազաները Վրաստանից Հայաստան տեղափոխելու Ռուսաստանի որոշման մասին: Չաք Հեյգելը համոզված է, որ ռուսական ռազմական տեխնիկան Հայաստանում տեղակայելը բացասական որեւէ ազդեցություն չի ունենա հայ-ամերիկյան ռազմական հարաբերությունների վրա: «Հայաստանը սուվերեն պետություն է եւ բոլոր որոշումները կայացնում է ինքնուրույն: Մ. Նահանգներն ու Հայաստանն ունեն ընդհանուր շահեր, սակայն ռուսական բազաների հարցը վերջինս պետք է լուծի Ռուսաստանի հետ փոխհամաձայնությամբ», ասաց նա:

Նախագահ Քոչարյանի հետ սենատորն այդ հարցն արդեն քննարկել էր ասուլիսից առաջ, ինչպես նաեւ հանդիպել էր պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանի հետ, որի հետ խոսել էր տարածաշրջանում ահաբեկության դեմ պայքարի, Մ.Նահանգների հետ ռազմական համագործակցության արդյունքների եւ այլ հարցերի մասին, գոհունակություն էր հայտնել Իրաքում հայ խաղաղապահ ուժերի գործունեությունից:

Սենատոր Չաք Հեյգելը տպավորված է հայ-ամերիկյան համագործակցությունից

Հեյգելը շատ տպավորված է Հայաստանից, նա զգալի փոփոխություններ ու դրական տեղաշարժեր է նկատում 1998 թվականի իր առաջին այցից հետո: Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման վերաբերյալ նա նշեց, որ Մ. Նահանգները շահագրգռված է խնդրի արդարացի լուծմամբ, ինչը տարածաշրջանին կբերի խաղաղ գործակցության լայն հնարավորություն:

Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցը, ինչպես նկատվեց, այնքան էլ չի զբաղեցնում սենատորին, նա առավելապես սեւեռված է արդի ժամանակաշրջանի խնդիրներով. «1915 թվականի իրադարձություններով պետք է զբաղվեն պատմաբանները, ինչ որ եղել է, վերաբերում է այդ ժամանակներին, այժմ ավելի կարեւոր է տարածաշրջանային խաղաղ գոյակցությունը», ասաց նա:

Սենատորը շատ է սիրում ճարմանդներ նվիրել եւ իր այցելած բոլոր երկրների նախագահներին, այդ թվում Ռոբերտ Քոչարյանին նվիրել է իր ընտրած ճարմանդները, որոնց վրա դրոշմված է Կապիտոլիումի պատկերը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Համագործակցություն տնտեսական նպատակահարմարության շրջանակներում

1-ին էջից

Այսօր բազմաթիվ խնդիրներ են կուտակվել Հայաստան-Վրաստան տնտեսական-քաղաքական հարաբերությունների խորքում, որոնք մանրակրկիտ արծարծվեցին հանդիպումների ընթացքում: Վրաստանի խորհրդարանի նախագահին մասնավորապես ուրախացրել էր երկու երկրների վարչապետների պայմանավորվածությունը Հայաստանին Վրաստանի պարտքի վերաձեւակերպման վերաբերյալ: Նինո Բուրջանաձեն մանրակրկիտ անդրադարձավ, իր ձեւակերպմամբ, «Հայաստանի ցավոտ խնդրին՝ աբխազական երկաթգծի վերագործարկմանը»: «Բազմաթիվ հարցականներ կան, բայց մենք հիմա արմատապես փոխել ենք մեր վերաբերմունքը: Մենք սկզբում մտածում էինք նախ կարգավորել աբխազական կոնֆլիկտը, հետո մտածել երկաթգծի մասին: Հիմա մեր դիրքորոշումն այլ է՝ զուգահեռ իրականացնել ե՛ւ երկաթգծի գործարկումը, ե՛ւ կոնֆլիկտի կարգավորումը Աբխազիայի հետ»:

Խորհրդարանի. նախագահը նոր էր վերադարձել Ջավախքից եւ թարմ տպավորությամբ կրկին թվարկեց բազմաթիվ պրոբլեմները, որ կուտակվել են Ջավախքի սոցիալ-տնտեսական կյանքում: Դրանցից առաջին հերթին ճանապարհների խնդիրն է, որ մարդկանց բառացիորեն կտրել է արտաքին աշխարհից: Ջրամատակարարման բացակայությունն է, որ մտադիր են գոնե տեղային առումով լուծել: Այնուամենայնիվ, Նինո Բուրջանաձեն չմոռացավ ընդգծել, որ այն, ինչ արվելու է Ջավախքի համար, իրենք նախաձեռնում են ոչ թե Հայաստանի հետ հարաբերությունները նկատի առնելով, այլ որովհետեւ «Ջավախքը մեր երկիրն է, մեր հայրենիքը, եւ մենք պարտավոր ենք մտածել տեղացիների կենսամակարդակի բարելավման մասին»:

Հայկական պատմամշակութային հուշարձանների ավերման շուրջը բարձրացած աղմուկը խորհրդարանի նախագահը չափազանցված համարեց, գտնելով, որ «չնայած առանձին տխուր փաստերի առկայությանը, դա ավելի շուտ սադրանք է առանձին ուժերի կողմից, որոնց ամենեւին էլ չեն ոգեւորում հայ-վրացական խաղաղ հարաբերությունները: «Ինչ ուժեր նկատի ունեք» հարցին Նինո Բուրջանաձեն չպատասխանեց, ասելով, որ ենթադրությունը թողնում է լրագրողների վերլուծությանը:

Հայաստանի վարչապետի Վրաստան այցելության գործնական կարեւոր արդյունքը Հայաստան-Վրաստան բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդման գծի կառուցման պայմանավորվածությունն է, որ շուրջ 10 մլն դոլարի ներդրում է ենթադրում: Այն 1,5 անգամ կավելացնի Վրաստան էներգիայի արտահանումը: Առաջիկայում Վրաստանի էներգետիկայի նախարարի գլխավորությամբ հատուկ այս հարցը քննարկելու համար աշխատանքային խումբ կժամանի Հայաստան: Նախատեսվում է մինչեւ տարեվերջ ավարտել նոր հաղորդագծի կառուցումը: «Հենց այս սխեմայի մեջ մենք մտածում ենք գտնել մեր էներգետիկների պարտքը փակելու տարբերակը», ասաց վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը:

Վրաստանը որոշակի շահագրգռվածություն է դրսեւորում Իրան-Հայաստան գազամուղի կառուցման վերաբերյալ: Սակայն առայժմ այդ ծրագրին Վրաստանի մասնակցության հավանականությունը փոքր է, քանի որ ծրագրի առաջին փուլը միայն Հայաստանի ներքին կարիքները բավարարելու խնդիր է իրականացնելու: «Այսօր մեզ տնտեսապես ձեռնտու չէ ավելի մեծ տրամագծով, ասենք, 1200 մմ տրամագծով խողովակաշար կառուցել: Մեր գիծը հաշվարկված է «Նաիրիտի» եւ Վանաձորի քիմկոմբինատի սպասարկման համար: Բայց եւ չենք բացառում հետագայում երկրորդ գծի կառուցումը», այս առթիվ վրացական ակնկալիքներին այսպես է պատասխանել Հայաստանի վարչապետը:

Հայ-վրացական հանդիպման մյուս նշանակալի իրադարձությունը Ջավախքի խնդրի շուրջը կոնկրետ պայմանավորվածությունների ամրագրումն էր: Հատուկ աշխատանքային խումբը կքննարկի Ջավախքի վերաբերյալ սոցիալ-տնտեսական նոր ծրագիրը: Ընդ որում, Հայաստանը կմասնակցի այդ ծրագրերի ոչ միայն իրականացմանը, այլեւ նախագծման աշխատանքներին: «Սա մեծ առաջընթաց կարելի է համարել: Վրացական կողմն այս մասին միշտ խոսել է, բայց գործնական ոչ մի քայլ չի արվել: Կփորձենք այս տարի առաջ շարժվել», խոստացավ Անդրանիկ Մարգարյանը:

Հայ-վրացական համատեղ աշխատանքային խումբը Ջավախքում կլինի հուլիս-օգոստոս ամիսներին:

ՎԻՃԱՀԱՐՈՒՅՑ

Աղվան Հովսեփյանը փաստաթո՞ւղթ է կեղծել Արտաշես Գեղամյանի համար

Կռվախնձորը Պարոնյան 1, բնակարան 65-ն էր

Մայիսի 30-ից ՀՀ գլխավոր դատախազության շենքի մոտ, իր իսկ հայտարարության համաձայն, անժամկետ հացադուլ է սկսել Գոհար Չիֆլիկյանը: Նա գլխավոր դատախազ Աղվան Հովսեփյանին մեղադրում է, թե վերջինս փաստաթուղթ է կեղծել, որի միջոցով Պարոնյան 1, բնակարան 65 հասցեով երեք սենյականոցը դեռեւս 1992-93 թթ. խլել են իրենից: Աղվան Հովսեփյանին կաշառակերության եւ փաստաթղթեր կեղծելու մեջ մեղադրող Գոհար Չիֆլիկյանն, իր խոսքերով, մնացել է անօթեւան:

Ինչպես «Ազգի» հետ զրույցում նշեց հացադուլ հայտարարած Չիֆլիկյանը, 1993 թ. Աղվան Հովսեփյանն ինչ-որ ընկերոջ հետ տիկնոջ աչքի առաջ փաստաթուղթ է կեղծել, թե նույն բնակարանում գրանցված Գոհար Չիֆլիկյանի որդին համաձայն է բնակարանը սեփականաշնորհելուն: Չիֆլիկյանը նշեց, որ այդ տարիներին որդին չի գտնվել անգամ ՀՀ-ում: Իսկ նման փաստաթղթի կեղծումն անհրաժեշտ է եղել բնակարանն արդեն խարդախությամբ խլելու համար:

«Երբ գործն արդեն դատարանում էր, ինձ նոր միայն հայտնի դարձավ, որ որդուս անունից կեղծ համաձայնագիրը պատրաստվել է դեռեւս 1992 թ.-ին: Այդ կեղծված փաստաթղթի հիման վրա բնակարանը սեփականաշնորհվել է իմ անունով: Որոշ ժամանակ անց Աղվան Հովսեփյանն ուղարկեց մի երկրորդ անձի, որի հետ վաճառքի համաձայնության եկանք, ինձ տրվեց 2 մլն ռուբլի կանխավճար եւ պայմանավորվեցինք, որ մնացած գումարը կստանամ գրանցումից դուրս գալուց հետո: Ներկայումս բնակարանը վաճառվել է մի երրորդ անձի», ասաց Գոհար Չիֆլիկյանը:

Տկն Չիֆլիկյանի խոսքերով, վաճառքի համաձայնությունից հետո՝ 1999 թ. իրեն եւ ընտանիքի անդամներին ծեծելով բնակարանից դուրս են արել՝ առանց դատարանի վճռի: Դատական պրոցեսն էլ տեւել է 7 տարի, փոխվել է մի քանի դատավոր եւ բնակարանից վտարելու վճիռը կայացնելիս դատարանը հաշվի է առել, թե վաճառքը եւ սեփականաշնորհումն անվավեր ճանաչելու վաղեմության ժամկետն անցել է:

Նշենք, որ դեռեւս 2003 թ. փետրվարի 12-ին Գոհար Չիֆլիկյանն «Ազգի» խմբագրություն էր բերել իր բողոքի նամակը՝ վերնագրված «Փրկեք ինձ հայրենիքի փրկող նախագահի թեկնածուից»: Ըստ այդ նամակի, Չիֆլիկյանը տեղեկացնում էր, որ Պարոնյան 1 շենքի բնակարան 65-ին կեղծ փաստաթղթերով տիրացել է Արտաշես Գեղամյանը: Ինչպես նշում է նամակագիրը, Արտաշես Գեղամյանի կողմից կեղծ փաստաթղթերով գործարք կատարելու պատճառով 1993 թ. բնակարանը դարձել է վիճելի: Չիֆլիկյանի ընտանիքի 5 անդամները նոր՝ կապույտ անձնագրեր չեն ստացել: Գործարքի վերաբերյալ բողոքների առնչությամբ գործ չի կազմվել:

Նման նամակի գոյության մասին մեր հիշեցումից հետո Գոհար Չիֆլիկյանը մտաբերեց նամակը եւ պարզաբանեց, որ Արտաշես Գեղամյանը հենց Աղվան Հովսեփյանի ուղարկած այն երկրորդ անձն է, որը բացի բնակարանը գնելու համար տված 2 մլն ռուբլի կանխավճարից, որեւէ այլ գումար չի վճարել: Այսինքն՝ Չիֆլիկյանի պնդմամբ, վաճառված բնակարանի դիմաց հիմնական գումարն ինքը չի ստացել: Իսկ թե ինչո՞ւ հացադուլավորն այսօր չի խոսում Արտաշես Գեղամյանի մասին, չի հիշեցնում «Գեղամյանի գործած կեղծիքները», տկն Չիֆլիկյանն ասաց, որ Գեղամյանի անունը չհիշատակելու պատճառն ընդդիմությանն իր դեմ վատ չտրամադրելն է:

Ա. Հ.

Գյումրու նախակրթարաններում երեխաները կտեղեկանան իրենց իրավունքներին

Ներկայումս ամենուրեք մեծապես կարեւորում են մարդու իրավունքների եւ ազատությունների պաշտպանությունը, ինչը ժողովրդավարական երկիր ունենալու հիմքն է: Այդ հարցում այսօր գործունեություն են ծավալում ոչ միայն պետական օղակները, այլեւ տարբեր միջազգային եւ հասարակական կազմակերպությունները: Այս ենթատեքստում երեխաների իրավունքների պաշտպանությանն են նվիրված Գյումրու նախակրթարանների դաստիարակների համար կազմակերպվող ուսուցողական դասընթացները:

Դասընթացների կազմակերպիչ «Սոցիալ-տնտեսական հետազոտությունների եւ վերլուծությունների կենտրոն» ՀԿ-ն ծրագիրն իրականացնում է Հայաստանում ամերիկյան դեսպանատան տրամադրած դրամաշնորհի միջոցով: Դասընթացներում Գյումրու յուրաքանչյուր նախակրթարանից մեկական դաստիարակ կծանոթանա երեխաների իրավունքներին, դրանց խախտման հետեւանքներին, այնուհետեւ այդ գիտելիքները խաղերի կազմակերպման միջոցով կփոխանցվեն երեխաներին: Այս կերպ ապագա քաղաքացիները որոշակի գիտելիքներ կունենան սեփական իրավունքների մասին: Մայիսի 21-ին այս ծրագրի շահառուներին ներկայացվեցին ծրագրի հիմնական ուղղությունները, իրականացման ձեւաչափը:

Ա. Հ.

Ձերբակալվել է լրագրող

Հունիսի 1-ին ձերբակալվել է լրագրող Թերեզա Ասատրյանը, տեղեկացնում է ՀՀ գլխավոր դատախազության հասարակական կապերի եւ լրատվության բաժինը:

Այս տարվա մայիսի 17-ին Հայ գրողների միության լրատվական կենտրոնի լրագրող, Հայաստանի ժուռնալիստների միության անդամ Թերեզա Ասատրյանը խաբեությամբ փորձել է Վանաձորի նոտարական տարածքի նոտար Արուսյակ Ազարյանից հափշտակել 3.500 ԱՄՆ դոլար, միաժամանակ նրան դրդել կաշառք տալ նույնքան գումար՝ իբրեւ ՀՀ ԱԱԾ-ում նախապատրաստվող նյութերով նրան դատի չտալու եւ այդ մասին իր կողմից թերթում հոդված չհրապարակելու համար: Վերը նշված պատրվակով Թերեզա Ասատրյանը Արուսյակ Ազարյանից ստացել է 1000 ԱՄՆ դոլար, իսկ մնացած 2.500 ԱՄՆ դոլարը չի հասցրել ստանալ:

Փաստի առթիվ մայիսի 30-ին ՀՀ գլխավոր դատախազության քննչական վարչությունում հարուցվել է քր. գործ ՀՀ քր. օր.-ի 34-178-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով եւ 38-312-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով:

Մ. ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Ռուսաստանի, ժողովրդավարության եւ հայ-թուրքական հարաբերությունների մասին

1-ին էջից

- Ռուսաստանում ինչպիսի՞ն է ժողովրդավարության վիճակը:

- Այս հարցի առթիվ չարարկումները շատ են: Շատերը, հատկապես մեր արմատական ազատականները եւ կոմունիստներն ու նացիոնալ-բոլշեւիկները գտնում են, որ երկրում բռնապետություն է հաստատվում: Դա հատկապես կապված է նահանգապետների ուղղակի ընտրությունների եւ Պետդումայի մեծամասնական ընտրությունների համակարգի վերացման հետ. խորհրդարանի բոլոր ընտրությունները կանցկացվեն համամասնական համակարգով, միայն ըստ կուսակցական ցուցակների:

Բայց նախագահն իր ուղերձում պարզաբանեց իրավիճակը: Նա նեց մի ամբողջ շարք ուղղություններ: Դրանք վկայում են, որ նահանգապետների ուղղակի ընտրությունները վերացնելով նա իրականում առաջարկում է համակարգ, որի դեպքում, համենայն դեպս տարածաշրջանային մակարդակով, իշխանությունը կլինի առավել ժողովրդավարական եւ բնակչությանն ավելի մոտ, քանզի ենթադրվում է, որ շրջանային ընտրություններում հաղթած կուսակցության ներկայացուցիչները կդառնան նահանգապետներ եւ կձեւավորեն գործադիր իշխանություն: Փաստորեն տարածաշրջանային մակարդակով իշխանությունն անցնում է խորհրդարանական համակարգի:

Անշուշտ, շահարկումներ են արվում, թե դա թերեւս նախապատրաստություն է, որ իր ժամկետի ավարտից հետո նախագահն ինքը կարող է դառնալ վարչապետ: Ինչ նպատակ էլ հետապնդեն այդ փոփոխությունները, դրանք վկայում են, որ հաղթահարվում է իշխանությունից ժողովրդի օտարացումը եւ տարածաշրջանային մակարդակով ոչ թե նեղանում, այլ ընդհակառակը՝ ընդլայնվում է ժողովրդավարության սահմանը: Խորհրդարանին տրվում է խորհրդարանական քննության իրավունք, որը չկար անցյալում: Դա ուժեղացնում է խորհրդարանի դիրքերը գործադիր իշխանության նկատմամբ եւ որոշ իմաստով վերականգնում է զսպումների ու հակակշիռների մեխանիզմը՝ բյուրոկրատիայի եւ չինովնիկության դեմ պայքարն ուժեղացնելու համար:

Նախագահ Պուտինի ամբողջ ուղերձը լի էր բյուրոկրատիայի ու չինովնիկության, ուժային կառույցների եւ հարկային մարմինների սանձարձակության դեմ պայքարելու կոչերով: Ինձ թվում է, որ այս առումով, ինչպես կասեր Մարկ Տվենը, ռուսաստանյան ժողովրդավարության մահվանն առնչվող լուրերն ակնհայտորեն չափազանցված են:

- Ֆրադկովի կառավարությունը կարձակվի՞:

- Տվյալ հարցը լայնորեն քննարկվում է, այդ թվում նաեւ քաղաքական շրջանակներում: Շատերն այս կառավարությունը համարում են ոչ այնքան արդյունավետ: Կարծում եմ, վերջնական որոշումը կընդունի նախագահը:

Կարելի է ասել, որ այս կառավարության նվաճումները չափազանց համեստ են: Բայց եթե նախագահն այժմ չփոխի կառավարությունը, ապա ստիպված կլինի նրա հետ աշխատել մինչեւ 2007 թ. սկսվող Դումայի ընտրարշավը:

Դժվար է ասել, թե Ռուսաստանի իշխանություններն ինչպիսի ցուցանիշներով կհասնեն Պետդումայի ընտրարշավին: Ուստի արձակումը թերեւս կայանա: Բայց նախագահը գուցե հարմար գտնի, որ այս կառավարությունը շարունակի անցկացնել մի ամբողջ շարք ոչ ժողովրդական բարեփոխումներ եւ հետո միայն արձակվի, որպեսզի հնարավոր լինի ունենալ հենց նախագահի իրավահաջորդ հանդիսացող վարչապետ:

- 2008 թ.-ից հետո Պուտինը կմնա՞ արդյոք եւ ի՞նչ պաշտոնում:

- Ես ինքս կուզեի իմանալ այդ հարցի պատասխանը: Պուտինը քաղաքական երիտասարդ, ամուր մարդ է, պետական կառավարման մեծ փորձ ունի, եւ ես կասկած չունեմ, որ նա կմնա Ռուսաստանի քաղաքականության մեջ: Ըստ որում՝ ոչ թե Գորբաչովի կամ Ելցինի դերում, այլ երկրի քաղաքական գործընթացների վրա ազդող ակտիվ քաղաքական գործչի դերում: Նա կլինի վարչապետ, թե կառավարող կուսակցության առաջնորդ. այս հարցը պետք է լուծեն Պուտինը եւ իր թիմը:

Մենք Չինաստանի փորձից գիտենք, որ Դեն Սյաոպինը որեւէ պաշտոն չէր զբաղեցնում, բայց տարիներ շարունակ մնում էր Չինաստանի քաղաքական կյանքի առավել ազդեցիկ դեմքը: Ուստի կարծում եմ, որ Պուտինը եւս կմնա որպես ազդեցիկ դեմք, անկախ նրանից, թե ինչ պաշտոն կզբաղեցնի կամ առհասարակ կզբաղեցնի՞ որեւէ պետական պաշտոն Ռուսաստանի քաղաքական համակարգում:

- Ռուսաստանում ինչպիսի՞ն է ազգամիջյան հարաբերությունների վիճակը:

- Այդ մասին ասված է իմ զեկուցման մեջ, բայց ընդհանուր գծերով կասեմ, որ Ռուսաստանի ժողովրդագրական իրավիճակը բացասական դինամիկա ունի էթնիկ ռուսների համար, ավելանում է մահմեդականների, գաղթյալների, այլ հանրապետություններից եկածների թիվը: Թեեւ, եթե իրավիճակը համեմատենք խորհրդային ժամանակների հետ, երբ ԽՍՀՄ-ում ռուսների թիվը 50 տոկոս էր, այսօր Ռուսաստանում նրանք անհամեմատ շատ են՝ 80-85 տոկոս:

Առկա են խնդիրներ ազգամիջյան հարաբերություններում, քանի որ մենք ջանում ենք ստեղծել ժողովրդավարական քաղաքական ազգ, որտեղ յուրաքանչյուր էթնիկական խումբ, ինչպես ասում է մեր նախագահը, իրեն լավ կզգար: Առայժմ ինչպես ազգային հանրապետություններում եւ օկրուգներում, այնպես էլ կենտրոնում, գոյություն ունի պետության անունը կրող եւ չկրող ազգությունների խնդիր: Կա «սափրագլուխների» խնդիրը, ինչպես նաեւ ծայրահեղ ազգայնականների եւ ֆաշիստական խմբերի խնդիրը: Գոյություն ունեն կովկասատյացություն եւ հակահրեականություն:

Բայց պետք է ասել, որ կենտրոնական իշխանությունն այս առումով բավական արդյունավետ քաղաքականություն է վարում, որպեսզի վերացնի այդ հակամարտություններն ու հակասությունները: Ես ղեկավարում եմ Ռուսաստանի հայերի միությունը եւ Կլոր սեղանի համակարգիչ խորհուրդը: Վերջինիս մեջ մտնում են ազգային հասարակական եւ կրոնական կազմակերպությունների փաստորեն բոլոր ղեկավարները: Մենք հնարավոր ամեն ինչ անում ենք իշխանությունների հետ ակտիվ եւ կառուցողական փոխգործողություն ծավալելու համար, որպեսզի կանխենք ազգամիջյան հակամարտությունների ու վեճերի ծագումը:

- Հայաստանում հնարավո՞ր է արդյոք «նարնջագույն» հեղափոխություն:

- Իմ կարծիքով, Հայաստանում այսօր այնպիսի իրավիճակ է, որ հազիվ թե հնարավոր լինի նման հեղափոխություն: Այն ծագում է ընտրությունների կապակցությամբ: Հայաստանում խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրություններին բավական ժամանակ է մնում: «Նարնջագույն» հեղափոխությունների դեպքում շատ կարեւոր է, որ ընդդիմությունը լինի միասնական, կազմակերպված, ունենա անվիճելի առաջնորդներ: Դրա համար նաեւ չափազանց կարեւոր են արտաքին ուժերի ներգրավումը եւ թույլ ու պառակտված իշխանության գոյությունը: Այսօր Հայաստանում բացակայում են «նարնջագույն» հեղափոխության հաջող իրականացման շատ տարրեր: Բացի դրանից, Հայաստանի քաղաքական ղեկավարներն ու վերնախավը հասկանում են, որ երկիրը քաղաքական լուրջ ապակայունացում չի տանում, կարող է կորցնել Ղարաբաղը: Ուստի ընդդիմությունն իշխանության հանդեպ դիրք բռնելիս չի անտեսում Ղարաբաղի իրավիճակը: Սակայն, ինչպես վերջերս Հանրապետական կուսակցության միջազգային ինստիտուտի առջեւ իր ելույթում ասաց նախագահ Բուշը, ԱՄՆ-ը թերեւս օժանդակի Անդրկովկասում եւ Կենտրոնական Ասիայում նմանօրինակ հեղափոխություններին եւ վարչակարգերի փոփոխություններին: Ուզում եմ ենթադրել, որ նա նկատի է ունեցել Վրաստանը, Ադրբեջանը եւ ոչ թե Հայաստանը: Ինձ թվում է այսօր ոչ Ռուսաստանը, ոչ էլ Ամերիկան շահագրգռված չեն Հայաստանում նման հեղափոխության իրականացմամբ:

- Ինչպե՞ս եք պատկերացնում Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի լուծումը:

- Հայերիս համար լուծումն ակնհայտ է: Իհարկե, մենք կուզենայինք շտկել պատմական անարդարությունը, երբ հայաբնակ վաղեմի հայկական մարզը միանգամայն կամայականորեն Ադրբեջանին հանձնվեց կուսակցական մարմինների որոշմամբ, որոնք նման որոշում ընդունելու իրավունք չունեին: Մեզ համար միանգամայն ակնհայտ է, որ Լեռնային Ղարաբաղը Հայաստանի բաղկացուցիչ մասն է: Բայց կարծում եմ, որ փոխզիջման կարգով հնարավոր կլիներ Լեռնային Ղարաբաղը ճանաչել ինքնուրույն միավոր, փոքր պետություն, որը կունենար Ադրբեջանի հետ բարիդրացիական եւ Հայաստանի հետ սերտ եղբայրական հարաբերություններ: Մինսկի խմբի համանախագահները զանազան առաջարկություններ են անում տվյալ հակամարտության կարգավորումն առաջ մղելու համար: Բայց այժմ այդ առաջարկությունները հանգամանորեն քննարկելու տեղը եւ ժամանակը չէ, մանավանդ որ դրանք դեռ այնքան էլ մանրակրկիտ չեն մշակված:

- Կարո՞ղ է արդյոք վերսկսվել Հայաստանի եւ Ադրբեջանի պատերազմը:

- Այդ սպառնալիքը բացառված չէ, քանի որ Ադրբեջանը պատրաստվում է նոյեմբերին կայանալիք խորհրդարանական ընտրություններին: Եթե ընդդիմությունն ուժգին ճնշում գործադրի իշխանության վրա, ապա վերջինս կարող է դիմել պատերազմի սանձազերծման, որպեսզի համախմբի ազգը եւ թույլ չտա ընդդիմության հաղթանակ: Այստեղ շատ բան կախված կլինի նրանից, թե իրենց ինչպես կպահեն Միացյալ Նահանգները եւ Ռուսաստանը, արդյոք բավականաչափ կոշտ դիրք կբռնե՞ն տարածաշրջանն ապակայունացնող պատերազմի վերսկսում թույլ չտալու համար: Նկատի ունենալով Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթամուղի ադրբեջանական մասի գործարկումը, նման ապակայունացում հարկավոր չէ ոչ նավթային ընկերություններին, ոչ էլ տվյալ նախագծում խոշոր գումարներ ներդրած արեւմտյան երկրներին:

- Ինչպե՞ս եք վերաբերվում 20-րդ դարասկզբի իրադարձություններին առնչվող պատմական-արխիվային նյութերի ուսումնասիրման հայ-թուրքական համատեղ հանձնաժողով ստեղծելու առաջարկությամբ Հայաստանի նախագահին Թուրքիայի վարչապետի հղած նամակին:

- Կարծում եմ, որ Հայաստանի նախագահին Թուրքիայի վարչապետի դիմելու բուն փաստը կարելի է ողջունել: Ցավոք, թուրքական կողմի այդ քայլերը տեղի են ունենում միայն միջազգային լուրջ ճնշումից հետո: Եթե չլիներ Վաշինգտոնի ճնշումը, չէր լինի քաղաքացիական հասարակության ներկայացուցիչների մակարդակով ստեղծված հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովը: Եթե չլիներ Եվրոմիության ճնշումը, դեպի ուր ձգտում է Թուրքիան, եթե Եվրոխորհրդարանը ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցության պայմաններից մեկը չդարձներ Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը, ապա թուրքական կողմը հազիվ թե կամովին հայկական կողմի հետ կապ հաստատեր մեր երկու ժողովուրդներին ու պետություններին բաժանող այդ տանջալի խնդիրները վերացնելու նպատակով:

Կարծում եմ, ՀՀ նախագահը ճիշտ է ասում, որ այսօր արխիվային նյութերի ուսումնասիրման ժամանակը չէ եւ որ դա պատմաբանների խնդիրը չէ: Այսօր հայ-թուրքական հարաբերությունների խնդիրը քաղաքական հիմնահարց է: Քաղաքական մակարդակով այն պետք է լուծեն դիվանագետները եւ քաղաքական գործիչները, եւ ոչ թե պատմաբանները:

Համենայն դեպս, հայկական կողմը բնավ կասկած չունի, որ եղել է ցեղասպանություն: Մեր պատմական հայրենիքում չեն մնացել հայեր, նրանց ունեցվածքը կողոպտվել է, բազմաթիվ հուշարձաններ ոչնչացվել են, ժողովուրդը սփռվել է աշխարհով մեկ: Այսօր՝ երկու տասնյակ պետությունների եւ միջազգային կառույցների կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչումից հետո, ծիծաղելի է վերադառնալ պատմաբանների մակարդակով այդ հարցի քննարկմանը եւ պարզել ցեղասպանության փաստի լինել-չլինելու հարցը:

- Ինչպե՞ս եք պատկերացնում հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորումը:

- Կարծում եմ, այդ հարաբերությունները պետք է կարգավորվեն միջազգային իրավունքի հիման վրա եւ ներառեն մի քանի տարր՝ Թուրքիայի կողմից ցեղասպանության ճանաչումը, ցեղասպանության զոհերի նյութական փոխհատուցումը եւ Հայաստանի օգտին տարածքային փոխհատուցումը:

Ինձ քանիցս վիճակվել է գրել այդ թեմայով: Կարծում եմ, նյութական փոքր փոխհատուցումը (շատ քիչ են մնացել վերապրողներ, որոնց փաստաթղթերը կարող էին ներկայացվել թուրքական իշխանություններին), հայերի զանգվածային ջարդերի վայրերում հուշահամալիրների կառուցումը եւ Արարատ լեռն ու միջնադարյան Հայաստանի մայրաքաղաք Անին ընդգրկող խորհրդանշական տարածքային փոխհատուցումները կկարողանային հիմք դառնալ բանակցությունների համար:

Ամեն դեպքում Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը ստեղծել է փորձագետների հանձնաժողով, որը տվյալ հարցի առթիվ պետք է մշակի համահայկական դիրքորոշում եւ համահայկական պահանջներ: Դրանցով ենթադրվում է, բացի ցեղասպանության բուն փաստի ճանաչումից, որոշել նյութական եւ տարածքային փոխհատուցումների չափերը: Փորձագետները արդեն երկու անգամ հանդիպել են: Կարծում եմ, մինչեւ եկող տարի կունենանք վերջնական եւ ամփոփված հանձնարարականներ, որոնք կներկայացնենք ինչպես Հայաստանի իշխանություններին, այնպես էլ սփյուռքի հայ հասարակայնությանը:

- Վերջերս Երեւանում Դուք հայտարարեցիք, որ Հասարակածային Գվինեայում գերված հայ օդաչուների ազատագրման հարցը կլուծվի առաջիկա 3 ամսում: Քանի որ այդ խնդիրը հուզում է ամբողջ հայությանը, ասացեք խնդրեմ, ինչպիսի՞ն է ներկա իրավիճակը:

- Նախ եւ առաջ նշեմ, որ ասել եմ, թե առաջիկա 3 ամսում պատասխան կտամ օդաչուների ազատագրման հնարավորությանն առնչվող հարցին: Անցած ժամանակամիջոցում կատարվել է հսկայական աշխատանք: Խնդրի լուծման գործում ներգրավվել են հեղինակավոր միջազգային կազմակերպություններ, այդ թվում ՄԱԿ-ը եւ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն, հրապարակվել են Հռոմի հանգուցյալ պապ Հովհաննես-Պողոս Բ-ի, մի շարք պետությունների արտգործնախարարությունների դիմումները, ինչպես նաեւ անձամբ ես արել եմ Հասարակածային Գվինեային հետաքրքրող մի շարք տնտեսական առաջարկություններ:

Այս ամենը հիմք է տալիս կարծելու, որ հարցը կլուծվի մոտ ժամանակներս:

«Թող ամաչեն նրանք, ովքեր 80 տարի հանդուրժել են Հայկական հարցի առնչությամբ պաշտոնական թեզը»

Հայտարարում է հայտնի թուրք խաղաղագետ պրոֆ. Բասքըն Օրանը

Ինչպես հայտնի է, մայիսի 24-ին Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովում՝ Մեջլիսում կառավարության խոսնակ, արդարադատության նախարար Ջեմիլ Չիչեքի՝ կազմակերպիչներին հասցեագրած սպառնալից հայտարարությունը հանգեցրել էր մայիսի 25-27-ը «Օսմանյան հայերը կայսրության անկման շրջանում. գիտական պատասխանատվություն եւ ժողովրդավարական հարցեր» թեմայով «Բոսֆորի» համալսարանի նախատեսվող գիտաժողովի հետաձգմանը: Չիչեքի հայտարարությանը բուռն հակազդեցություն էին ցուցաբերել «Բոսֆորի» հետ գիտաժողովի կազմակերպմանը մասնակցող «Բիլգի» եւ «Սաբանջը» համալսարանները, որոնց աջակցել էին անկախ թուրք մտավորականները, ինչպես նաեւ հասարակական կազմակերպությունները: Հայտարարության առնչությամբ Չիչեքին խստագույնս դատապարտել էին Անկարայում հավատարմագրված եվրոպացի դիվանագետները եւ Եվրամիության ներկայացուցիչները:

Այլ կերպ՝ արդարադատության նախարարի հայտարարությամբ գիտաժողովի հետաձգումն իրականում կանխարգելում էր: Դրան եվրոպացիների հակազդեցությունը հանգեցրել էր արձագանքների միջազգայնացմանը: Այս պայմաններում հետաձգման հարցը հայտնվել էր պաշտոնական Անկարայի օրակարգում: Երբ որեւէ հարց օրակարգային է դառնում, ապա դրա շուրջը ծավալվող բանավեճերի մեջ ներքաշվում են նաեւ պետական գործիչները: Թերեւս այդ առումով պատահական չէր գիտաժողովի հետաձգման առնչությամբ Մեջլիսի նախագահ Բյուլենթ Արընչի մայիսի 26-ին Վաշինգտոնում արած հայտարարությունը. «Խոսքի եւ մտքի ազատությունն ամենեւին չի ենթադրում արտահայտել ծափահարությունների արժանացող տեսակետներ: Այլակարծությունը պետք է բնական համարվի»:

Ակնհայտ է, որ նա այս խոսքերով աջակցել էր գիտաժողովի երկրում «ազգի դավաճան» հռչակված կազմակերպիչներին: Մայիսի 28-ին, վերադառնալով Ալմաթիից, Մեջլիսի նախագահի օրինակին հետեւեց վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը: Նա պատասխանելով արդարադատության նախարարի հայտարարությամբ գիտաժողովի հետաձգման վերաբերյալ լրագրողների հարցերին ասաց. «Հայտարարությունը պրն Չիչեքի անձնական կարծիքն է: Անիմաստ էր պրն Չիչեքի հայտարարության հետեւանքով միջոցառման հետաձգումը: խնդրեմ, թող գիտաժողովը գումարեն»:

Ըստ «Սաբահի» մայիսի 29-ի համարի, լրագրողները ընդգծել են արդարադատության նախարարի հայտարարության եւ դրան Մեջլիսի նախագահի արձագանքի հակասականությունը, իսկ Էրդողանը պարզաբանել է. «Հայտարարությունն ու արձագանքը չպետք է վերագրվի կառավարությանը, որովհետեւ պրն Բյուլենթը ոչ թե կառավարության անդամ է, այլ խորհրդարանի նախագահ: Նա իր տեսակետն է արտահայտել: Հարգում ենք: Թեեւ պրն Ջեմիլը կառավարության խոսնակ է նաեւ, սակայն նրա հայտարարությունը կառավարական հայտարարություն չէ: Անձնական բնույթ է կրում»: Սա նշանակում է, որ եթե կառավարության խոսնակ, արդարադատության նախարար Չիչեքը Հայոց ցեղասպանության հարցում թուրքական ժխտողականության դիրքերից հակադրվում է գիտաժողովի կազմակերպիչներին՝ մեղադրելով նրանց թուրք ազգին դավաճանելու պատրաստակամության մեջ, ապա նախարարին հակադրվում է Մեջլիսի նախագահ Արընչը, իսկ վարչապետն այդ առումով աջակցում է նրան:

Այս ամենը թեեւ որեւէ հիմք դեռեւս չի տալիս պնդելու, որ Թուրքիան հրաժարվում է պաշտոնական թեզից, սակայն դա անուղղակիորեն վիճարկվում է նաեւ իշխող շրջանակներում: Այս վիճարկումը ենթադրում է պաշտոնական թեզն ուղղակիորեն վիճարկողների դիրքերի ամրապնդումը: Այսպիսով նախադրյալներ է ստեղծվում, որ երկրում Հայոց ցեղասպանության հարցի վրա դրված տաբուի վերացումից հետո կասկածի տակ դրվի նաեւ թուրքական պաշտոնական թեզը: Դրան մեծապես նպաստում են Ստամբուլի վերոհիշյալ առաջնակարգ համալսարանները՝ անկախ գիտնականներով, ընդ որում դրանցից «Բոսֆորի» համալսարանը պետական է: Գիտնականների մեջ առանձնակի տեղ ունի Մեծ եղեռնի 90-րդ տարելիցին նվիրված երեւանյան գիտաժողովի մասնակից, Անկարայի համալսարանի քաղաքական գիտությունների բաժանմունքի պրոֆ. Բասքըն Օրանը:

Նա մայիսի 27-ին «Ակօս» եւ «Բիրգյուն» շաբաթաթերթերում միաժամանակ հրապարակված հոդվածում, դիմելով հետաձգված գիտաժողովի հակառակորդներին, ընդգծում է. «Թող ամաչեն նրանք, ովքեր 80 տարի շարունակ հանդուրժելով միակողմանի տեսակետները, այլընտրանքային տեսակետի հավանականության դեպքում սկսեցին գոռալ. «Հարցը միակողմանիորեն է քննարկվում»: Ամաչեն նրանք, ովքեր ոտնահարել են համալսարանների ազատ գործունեության իրավունքը: Մայիսի 27-ին ճիշտ տեղահանության մասին «ժամանակավոր օրենքի» ընդունման օրը հրապարակված այս հոդվածը ես նվիրում եմ ամաչելու հարկադրանքի տակ գտնվող մեր ազգայնամոլներին»:

Ըստ երեւույթին Օրանը ազգայնամոլների թվին է դասում նաեւ գիտաժողովի մոլի հակառակորդ Իլբեր Օրթայլըին, որ նրա հոդվածը վերջինի ելույթին պատասխանի բնույթ է կրում: Միաժամանակ հոդվածում խստորեն քննադատվում է թուրքական պաշտոնական թեզը: Ինչպե՞ս: Մինչ հարցին պատասխանելը նշենք, որ Օրանի վերոհիշյալ հոդվածը ինտերնետային փոստով «Ազգի» խմբագրություն է ուղարկել Կանադայի «Զորյան» ինստիտուտը:

Ահա թե ինչ է գրում Օրանը. «Այս երկրում Հայկական հարցի առնչությամբ 80 տարի այլ բան չի լսվել, քան պաշտոնական տեսակետը: 80 տարի շարունակ «դավաճան» են հռչակվել նրանք, ովքեր մի քիչ այլ կերպ են մտածել: Տարիներ շարունակ հեռուստահաղորդումներում, համալսարաններում եւ նախակրթական դպրոցներում հերթականությամբ ընդգծվել են հետեւյալ «դրույթները»՝ 1. «Ի՞նչ հայկական հարց, ո՞րն է դա», 2. «Նրանք են մեզ սպանել, մենք չենք սպանել, մահացածները մեռել են համաճարակներից», 3. «Եթե կոտորածներ եղել են, ապա փոխադարձաբար», 4. «Այս հարցը թողնենք պատմաբաններին»: Քանի որ բերանը բացողը «դավաճան» էր հռչակվում, ուստի տաբուի մասին ոչ ոք չէր խոսում: Իսկ հիմա հեռուստաէկրաններում ամեն օր հայկական հարց է քննարկվում: Վերջին տաբուն կնքել է իր մահկանացուն: Օրթայլըն հանկարծակի հայտնվեց Հայկական հարցի ոլորտում եւ, նկատի ունենալով «Բոսֆորի» համալսարանում նախատեսվող գիտաժողովը, հայտարարեց. «Հրավիրվածները հայտնի թիմի անդամներ են: Հետեւաբար անհնար է հարցերի շուրջը առողջ քննարկումների ծավալումը»: Մինչդեռ վերջին 25 տարիներին, երբ հրավիրվում էին միմիայն պաշտոնական տեսակետ արտահայտող գիտաժողովներ, նրա մտքով չէր անցնում այս բաներն ասելը: Այո, նա իրավացի է, որ մայիսի 25-27-ին նախատեսվող գիտաժողովին հրավիրվել են հայտնի թիմի անդամները: Սակայն այդ մասին պետք է արտահայտվի ոչ թե վերջին 1-2 տարիներին արագացված ձեւով հակառակ թիմ, այսինքն՝ «պետական թիմ», փոխադրված Իլբեր Օրթայլըն»:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴԸ

Հոլանդացիները եւս մերժեցին եվրոսահմանադրությունը

ԵՄ գագաթաժողովը կքննի վավերացումները շարունակելու նպատակահարմարության հարցը

Հոլանդիան Ֆրանսիայից հետո դարձավ եվրոպական սահմանադրությունը մերժած ԵՄ երկրորդ երկիրը: Երկու դեպքերում էլ մերժումն արտահայտվեց հանրաքվեի միջոցով: Ֆրանսիացիների «ոչը» մայիսի 29-ից հետո հանգեցրեց կառավարության արձակման եւ նոր վարչապետի նշանակման:

Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ հունիսի 1-ին հոլանդացիների 61,6 տոկոսը դեմ է քվեարկել եվրոսահմանադրության նախագծին, 38,4 տոկոսը՝ կողմ: Քվեարկության արդյունքները պաշտոնապես հրապարակվելու են հունիսի 6-ին: Հանրաքվեին մասնակցել է ձայնի իրավունք ունեցող հոլանդացիների 62,8 տոկոսը:

Բնակչության շրջանում անցկացված հարցումները վկայում են, որ սահմանադրության մերժման գլխավոր պատճառներն են կառավարության քաղաքականության հանդեպ անվստահությունը, միասնական եվրոպական արժույթի առաջացրած թանկացումները, էժան աշխատուժ գաղթյալների զանգվածային ներհոսի եւ գործազրկության աճի հեռանկարները, ահաբեկչության վտանգի ահագնացումը:

Հոլանդիայում հանրաքվեն օրենսդրական ուժ չունի, բայց խորհրդարանը կարող է հաստատել դրա արդյունքները: Ու թեեւ անցյալում պատգամավորների մեծ մասն արտահայտվում էր եվրոսահմանադրության օգտին, հանրաքվեից հետո բոլոր առաջատար կուսակցությունները հայտարարեցին, որ դեմ չեն գնա ժողովրդի կամքին:

Վարչապետ Յան Պետեր Բալկենենդեն խոր հիասթափություն է արտահայտել քվեարկության արդյունքի կապակցությամբ: Նա միաժամանակ համոզմունք է հայտնել, որ ԵՄ անդամ մյուս երկրներում սահմանադրության վավերացման գործընթացը պետք է շարունակվի:

Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի խոսքերով, հոլանդացիների հանրաքվեի արդյունքը կասկածի տակ է դնում միացյալ Եվրոպայի ապագան: Նույն կարծիքին է Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարար Ջեկ Սթրոն: Իսկ Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերը կարծում է, որ «վավերացումը պետք է շարունակվի»:

Հունիսի 16-17-ը Բրյուսելում տեղի կունենա ԵՄ հերթական գագաթաժողովը: Դրա մասնակից եվրոպացի ղեկավարները պետք է պատասխան տան այն հարցին, թե արժե՞ արդյոք շարունակել սահմանադրության վավերացումները ԵՄ մնացյալ երկրներում: Դանիան եւ Մեծ Բրիտանիան դեմ են վավերացումների շարունակմանը:

Ավստրիան, Գերմանիան, Հունաստանը, Իսպանիան, Իտալիան, Հունգարիան, Լիտվան, Սլովակիան եւ Սլովենիան արդեն վավերացրել են եվրոսահմանադրությունը: Մոտ ժամանակներս 400 էջանոց այդ փաստաթուղթը կհանձնվի լեհերի եւ չեխերի դատին:

Պ. Ք.

Նավթամուղային երազանքներ: Օրհնությո՞ւն, թե՞ անեծք

«Բրիտիշ փետրոլիումի» նավթամուղը գործարկվել է Բաքվում, բայց Ադրբեջանն այդ հարստությունից կարողանալո՞ւ է օգտվել: Այս հարցին է փորձում պատասխանել լրագրող Պոլ Բրաունն անգլիական «Գարդիան» թերթի հունիսի 1-ի համարում: Ստորեւ հոդվածը թարգմանաբար՝ չնչին կրճատումներով:

Կասպից ծովի այս տարածում, որին «Քսան» անվանումն են տվել, մոտ 800 արհեստական լճեր կան, որոնք նավթ, կոյուղի եւ կեղտաջուր են պարունակում եւ ամառվա ամիսներին պարարտ հող դառնում դողէրոցքի (մալարիա) առաջացնող մոծակների բազմացման համար: Տարածքի մի հատվածում 1847-ին հիմնված աշխարհի հնագույն նավթադաշտն է, որտեղ մի քանի նավթահորեր դեռեւս գործում են՝ փորձելով դուրս բերել նավթի վերջին մնացորդները:

Ադրբեջանի մայրաքաղաք Բաքվի այս հատվածից մի քանի մղոն այն կողմ, սակայն, պատմության մի նոր էջ է գրվում: «Բրիտիշ փետրոլիումը» գործարկում է, իր ասելով, ամենարդիական եւ էկոլոգիապես մաքուր նավթադաշտը, որը պետք է միանա տարակարծիք խոսակցությունների նյութ դարձած 1.762 կմ երկարությամբ Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթամուղին: Անցյալ շաբաթ վերջապես նավթը հոսեց դեպի Միջերկրական ծով, որտեղից տանկերներով տեղափոխվելու է Բրիտանիա՝ զտվելու եւ օգտագործվելու:

Մինչեւ վերջնակետը հասնելը նավթամուղն անցնում է Վրաստանով եւ Թուրքիայով, որտեղ առաջացրել է տեղացի բնակիչների մտահոգությունները մարդու իրավունքների բնագավառում: Նախատեսվում է, որ նավթամուղն օրական տեղափոխի մեկ միլիոն բարել նավթ, որը բավական է աղքատ Ադրբեջանին մեկ օրվա մեջ դարձնելու մի հարուստ երկիր: Մինչեւ 2007 թիվը երկիրը տարեկան ունենալու է 7 միլիարդ դոլարի եկամուտ, նույնիսկ եթե բարելի գինն այսօրվա 50 դոլարից նվազի մինչեւ 25 դոլարի: Բայց հակառակ հարստության այս կանխագուշակումներին, մտահոգությունները անպակաս են՝ արդյոք երկրի համար իրակա՞ն օրհնություն է լինելու նավթամուղը, թե՞ անեծք:

Ինայաթ Մեհդիեւան, որի խանութը ամենամոտիկ նավթալճից մի քանի մետր է այն կողմ, գտնում է, որ դա ոչ մի օգուտ չի տա բնակիչներին, որոնք հացի փող անգամ չունեն: «Մենք աշխատում ենք փոխանակման սկզբունքով: Շատերն էլ հաց են գնում խոստանալով հետո վճարել, բայց երբեք չեն վերադառնում: Մենք ապավինում ենք Աստծուն», ասում է նա: Մեհդիեւան, այդ շրջանի բնակիչների 80 տոկոսի նման, փախստական է Լեռնային Ղարաբաղից եւ այդտեղ ապրում է արդեն 12 տարի: Նա հույս ունի, որ մի օր 2 զավակների հետ կվերադառնա իր օջախը, որտեղ կյանքն ավելի լավ էր ու պարզ: «Նավթը գուցե օգնի, բայց ես չեմ կարող այստեղ մնալ: Առաջին իսկ առիթով փախչելու եմ», ավելացնում է նա:

Հասայ Հասանովը, որը նավամատույցի աշխատող է, ասում է, որ ամսական 100 դոլարը բավական չէ: Նա անընդհատ վախի մեջ է, որ զավակները մալարիայով կհիվանդանան: «Մեր ուզածը առնվազն 300 դոլար աշխատավարձ է, որպեսզի կարողանանք բացի վարձի եւ ուտելիքի համար վճարելուց մարդավարի ապրել», ասում է նա:

Նույնիսկ Համաշխարհային բանկի Ադրբեջանի մասնաճյուղի տնօրեն Ահմեդ Ջեհանին վստահ չէ՝ նավթը օրհնությո՞ւն կդառնա, թե՞ անեծք: Նա գտնում է, որ եթե երկիրը միայն նավթի եկամուտների վրա դնի հույսը, մյուս արդյունաբերությունները կտուժեն ու կքառամեն: Քաղաքագետներն էլ առավել անպատասխանատու կդառնան ժողովրդի հոգսերի նկատմամբ, որովհետեւ այլեւս նրանցից կախյալ չեն լինի հարկերի գանձման առումով: Կարող են նաեւ առաջանալ էթնիկական կամ այլ լարվածություններ, հատկապես եթե եկամուտները չբաժանվեն:

Այս բոլորին զուգահեռ կասկածներ կան նաեւ երկրի ժողովրդավարության նկատմամբ, հատկապես 2003 թ. հոկտեմբերի ընտրություններից հետո: Հեյդար Ալիեւի հազարավոր մեծադիր նկարները դեռեւս կախված են ամբողջ մայրաքաղաքով մեկ: Բացի դրանից, «Տրանսփերենսի ինտերնեշնլի» տվյալների համաձայն, Ադրբեջանն աշխարհի ամենակոռումպացված երկրներից մեկն է: «Սա Համաշխարհային բանկի մեծագույն մտահոգությունն է: Մենք առավել թափանցիկության եւ արդարության կարիք ունենք», ասում է Ջեհանին:

Նավթի մերօրյա «բումը» առաջինը չէ իր տեսակի մեջ: 19-րդ դարի վերջում Ադրբեջանն աշխարհին մատակարարում էր նավթի 50 տոկոսից ավելին (Բրիտանիայի 60 տոկոսը), բայց դրա հետեւանքով երկիրը դարձավ նավթի աղտոտված մթնոլորտով մի հանրապետություն: Հիմա նոր աշխուժություն է նկատվում նավթի բնագավառում: Բայց հաշվարկված է, որ նոր պաշարներից նավթ կարելի է ստանալ մինչեւ 2020 թվականը, որից հետո երկիրը հազիվ է բավարարելու իր նավթային կարիքները, ուստի չի կարողանալու արտահանել: «Հարց է, թե այդ 15 տարիների ընթացքում կուտակված եկամուտները Ադրբեջանը կդարձնե՞ն արդիական եւ հարուստ, թե՞ պարզապես կվատնվեն եւ հողս կցնդեցնեն ընձեռված հնարավորությունը», եզրակացնում է Ջեհանին:

Մշակույթ

Ամենուր, բայց միշտ այստեղ

«Ազգ»-ի հարցազրույցը Անահիտ Թոփչյանի հետ

- Ի՞նչ էք արել Հայաստան վերջին այցելությունից հետո:

- Վերադարձա անցյալ տարվա նոյեմբերին, իսկ դեկտեմբերի 10-ին նոր մոնոդրամի պրեմիերա խաղացի Քյոլնում: Ի դեպ, երկրորդ անգամ եմ հրավիրվում Քյոլն. նախանցյալ տարի նույն սրահում խաղացի «Արտագերը» եւ «Անհասցե տիկինը» մոնոդրամները: Ես Սփյուռքում շատ եմ խաղացել, բայց այդ ներկայացումները մի յուրահատկություն ունեին՝ եկել էին Գերմանիայի տարբեր քաղաքներից՝ Հաննովերից, Բեռլինից, Մյունխենից, Բոխումից եւ անգամ Վիեննայից: Ինտերնետային գովազդը հրաշքներ էր գործել: Այդ ելույթներիս ձեր թերթը անդրադարձավ բավական բարձր գնահատությամբ: Վերջին ներկայացումը կոչվում էր «Մենախոսություն գժանոցում», որի եւ՛ տեքստի հեղինակը, եւ՛ բեմադրիչը, եւ՛ դերակատարը ես էի, չհաշված դեկորները, երաժշտական ձեւավորումը, կոստյումները, լույսը եւ այլն: Այսինքն, միշտ այդպես եմ աշխատել: Կատարյալ մենաթատրոն: Սա արդեն ոչ թե մի դերասանի, այլ մի ստեղծագործողի թատրոն է: Առանց պարծանքի եմ դա ասում, քանզի շատ տառապալից աշխատանք է: Խենթանալ կարելի է: Բարեբախտաբար, առայժմ իմ հերոսուհին է «խենթացել» այս դաժան եւ խենթ աշխարհում... Դա մի կնոջ պատմություն չէ: Դա բոլորիս պատմությունն է... Մարդկային, իսկ ավելի ճիշտ՝ անմարդկային հարաբերությունների լաբիրինթոսում մոլորված կնոջ աղաղակն է այդ մենախոսությունը, նա աղաղակում է, բայց առանց ձայնի, որովհետեւ, միեւնույն է, նրան չեն լսի: Աշխարհը խուլ է մարդու ցավի հանդեպ... Մարդը նույնպես խուլ է մարդու հանդեպ... Եվ անտարբեր... Ավելին՝ թշնամի: Անգիտակցորեն եւ գիտակցորեն սպանում ենք միմյանց: Սա փակուղի մտած մեր քաղաքակրթության զոհի խոստովանությունն է, հոգու պոռթկումը: Հարկավոր է շատ ուժեղ լինել, որպեսզի այս աշխարհի հետ ճշտապես բախվելիս չխենթանաս: Եվ, ընդհանրապես, ո՞վ է խենթը, մենք, թե՞ աշխարհը...

- Տարիներ առաջ մեր թերթին տված հարցազրույցում ասացիք, թե փնտրում եք մի կղզի, որտեղ կուզեիք ապրել: Գտե՞լ եք արդյոք, թե՞ շարունակում եք փնտրել:

- Վաղո՜ւց այլեւս չեմ փնտրում: Փնտրելու հարկ չեղավ: Մեզ՝ շատ-շատերիս հիմնորեն «կղզիացրին»: Եվ շատ արագ, նույնիսկ չհասցրեցինք նկատել, թե ինչպես հայտնվեցինք կատարյալ մենության մեջ: Ես փորձեցի այդ մենությունն ինչ-որ չափով «լցնել» իմ մենաթատրոնով եւ գրականությամբ, բայց գոհ չեմ, չնայած դրական, նույնիսկ հիացական կարծիքներ շատ եմ լսել ու կարդացել: Գոհ չեմ, որովհետեւ այն, ինչ պետք անեի որպես դերասանուհի հայաստանյան թատրոնների բեմերում, համոզված եմ, որ անհամեմատ ավելի բարձր էր լինելու եւ արժեքավոր:

- Բայց դուք անցած տասը-տասներկու տարում մոտ հիսուն մոնոներկայացում խաղացիք Սփյուռքում:

- Այո, եւ շարունակելու եմ խաղալ: Այնուհանդերձ, ես գտնում եմ, որ դրանք կորած տարիներ են: Եվ ոչ միայն ինձ համար... Ես անհամեմատ ավելի շատ գործ կարող էի անել... Կադրերի այս մսխումը, ոչնչացումը մինչեւ ե՞րբ կարող է շարունակվել... Կադրեր, որոնք պատրաստվել են տասնյակ տարիների ընթացքում, փորձ ձեռք բերել, ապացուցել իրենց օգտակարությունը մեր արվեստին, անջնջելի հետք թողել մարդկանց սրտերում, վերջապես պատմության մեջ, սակայն այսօր իրենց հողի վրա պահանջարկված չեն, եւ ոչ ոք չի մտածում այդ ուժերն օգտագործելու մասին, եւ ոչ ոք չի մտածում այդ չմտածողներին պատասխանատվության կանչել անպատասխանատվության համար: Չինովնիկներ, որոնք օրվա կոնյունկտուրան հոտոտելով ինչ-որ կուսակցություններ են մտնում, պորտֆելներ բաժանում եւ մտածում միայն գրաված դիրքն առավել օգտակարությամբ իրենց անձնական շահերին ծառայեցնելու մասին... Ոչինչ, որ նրանք երբեմն-երբեմն փայլում են անօրինակ տխմարությամբ, եւ հենց այն ասպարեզում, որտեղ կոչված են մասնագիտական բարձր ունակություններ ցուցաբերելու... Այդ ամենը ներվում է եւ, որպես կանոն, հաջորդ եկողը նախորդից ավելի անհաջող է լինում: Եվ այսքանից հետո դեռ պարում ենք...

- Դուք կարծես մասնակցեցիք գրողների միության համագումարին: Ինչպե՞ս եք գնահատում այս համաժողովը:

- Համագումարի զեկուցումները լսելով կարելի էր կարծել, թե հիսուն տարով հետ ենք գնացել: Ինչ որ է, համագումարն անցավ պատմության գիրկը: Այժմ, կարծում եմ, ավելի կարեւոր է մտածել հետագա անելիքների մասին: Կուզեի հատկապես խոսել գրական խոսքի ահագնացող չափերի մասին: Ոչ ոք չի մտածում դրա դեմն առնել: Ավելին, գրական միջակությունը (եւ ոչ միայն գրական) խրախուսանքի է արժանանում մամուլի էջերում, ոչ մի գործ չարած, որեւէ բանի չհասած ոչնչությունները զբաղված են անսանձ ինքնառեկլամով, ինչպես Չարենցը կասեր, «իրենց փառքն են քաշում պարանով»: Նրանցից ոմանք արդեն «խաղի պայմաններ» են թելադրում ամենայն լկտիությամբ: Հիշենք թեկուզ անցած համագումարի որոշ ելույթները: Գրողների միությունը մենակ անզոր է պայքարել դրա դեմ: Դա պետք է դառնա բոլորիս եւ հատկապես մամուլի հոգսը: Կուզեի հատուկ ընդգծել, որ մամուլը զգույշ լինի սփյուռքից եկող որոշ գնահատությունների հանդեպ: Այնտեղ երկու ծայրահեղ բեւեռներ կան. կամ երկինք են հանում, որովհետեւ «հայերեն կխոսի» եւ այդքանը բավական է, կամ կտրուկ մերժում՝ որովհետեւ «ձեր հայերենը չենք հասկնար», կամ «դասական ուղղագրությամբ չէ...»: Ցավալի զավեշտ:

- Գրական ի՞նչ նոր գործերի վրա եք աշխատում:

- Վերջերս երեք գիրք տպագրեցի. բելգիացի ժամանակակից դրամատուրգների պիեսներ ֆրանսերենից իմ թարգմանությամբ՝ Լիլիան Վուտերսի «Շառլոտ կայսրուհին», Ժակ Անրարի «Կանանց գույները» եւ Պոլ Էմոնդի «Ճռնչոց եւ ուրիշ աղմուկներ»: Երեք հրաշալի գործեր, որոնք թարգմանել եմ նախեւառաջ ինձ համար, հուսալով, որ մի օր կխաղամ կամ կբեմադրեմ... Հրատարակության եմ պատրաստել պատմվածքներիս նոր ժողովածուն, որը պետք է լույս տեսներ այս տարի՝ պետական պատվերով, սակայն առայժմ ամեն ինչ մշուշի մեջ է... Մի նոր մոնոդրամ եմ գրել, որի վերնագիրն է. «Տղամարդն ընդամենը մարդ է» կամ «Արդյոք մա՞րդ է տղամարդը», դեռեւս չեմ որոշել... Եվ վերջապես, շարունակում եմ աշխատել վեպիս վրա, որի ավարտը չի երեւում... Ոչ այստեղ, ոչ այնտեղ լինելու զգացողությամբ է գրվում... Վերնագիրն ինձ համար որոշված է. «Ամենուր եւ ոչ մի տեղ»: Ողբերգական մի թեմա: Մեր ժողովրդի կեսից ավելին այդ վիճակում է. ամենուր, բայց ոչ մի տեղ...

- Իսկ ծրագրերն՝ ընդհանրապես:

- Ավարտեցի ֆրանսիացի ժամանակակից գրող Էրիկ-Էմանուել Շմիդտի «Ամուսնական փոքրիկ ոճիրներ» բարդ-հոգեբանական պիեսը: Ամուսնական զույգի հարաբերություններն են, իրար սիրող ամուսինների հետ տարիների ընթացքում տեղի ունեցող իրադարձություններն ու մետամորֆոզները, որոնք ի վերջո, սերը վերածում են փոխադարձ ատելության, որն իր հերթին ծնում է սիրո մի նոր տեսակ՝ ավելի գայթակղիչ, սակայն դաժան վտանգներով լի... Ամուսնական հարաբերությունների նման վերլուծումը պիտի որ անակնկալ լինի մեր հանդիսատեսի համար... Գրողն անխնա եւ ուշադիր հայացքով զննում է ընտանիք հասկացությունը եւ անսպասելի գյուտեր անում մեզ այդքան ծանոթ իրավիճակների մեջ: Արտասովոր մի հմտությամբ է գրված այդ պիեսը, վստահ եմ, որ պիտի հետաքրքրի մեր հանդիսատեսին: Շա՜տ ցավալի կլինի, եթե այս հոյակապ գործը չբեմադրվի Հայաստանում... Հուսամ, թե կխաղամ:

- Մոտավորապես ե՞րբ:

- Կարծում եմ, որ ձեր հարցին արդեն պատասխանեցի վերը, ուր խոսում էի մեր ստեղծագործական ուժերի մսխումի մասին... Սակայն չկա չարիք առանց բարիք. շնորհակալ եմ, որ մեզ մի կարեւոր ճշմարտություն սովորեցրին. «Խեղդվողի փրկությունը խեղդվողի ձեռքին է», ինչպես ասվում էր Իլֆի եւ Պետրովի հանճարեղ վեպում: Հիմա «փրկվում ենք», այսինքն՝ քայլեր են ձեռնարկվում այդ պիեսի բեմադրությունն իրականացնելու համար, եւ կարծես հեռանկարներ կան... Ամեն ինչ պիտի ինքդ անես եւ չհուսահատվես:

Հարցազրույցը վարեց
ՄԵՐՎԱՆՑ ՔԱԼԱՅՃԵԱՆ

ՄՐՑՈՒՅԹ

Ծափահարություններ լավագույն կատարողներին

Այսօր երեկոյան պարզ կդառնան այն վեց կատարողների անունները, ովքեր դուրս են եկել Արամ Խաչատրյանի անվան ջութակահարների միջազգային մրցույթի եզրափակիչ փուլ: Երեկ եւ այսօր ներկայացվող ծրագրի գերակշռող մաս են կազմում ժամանակակից՝ 20-րդ դարի կոմպոզիտորների, մասնավորապես Ռավելի, Դեբյուսիի, Պրոկոֆեւի, Ֆրանկի, Խուդոյանի, Չաուշյանի ստեղծագործությունները:

Աննախադեպ է մրցույթի նախընտրական փուլերին ունկնդիրների ակտիվ մասնակցությունը: Թեպետ մրցույթի կարգի համաձայն, ելույթների ընթացքում ունկնդիրներին չի թույլատրվում արձագանքել կատարումներին, ծափահարել, այնուամենայնիվ քիչ չեն երաժշտասերները, ովքեր լավագույն կատարումները ողջունում էին ծափահարություններով:

Ժյուրիի անդամները շարունակում են հավաստել, որ բոլոր մասնակիցները ցուցադրում են բարձր կատարողական մակարդակ:

Թ. Մ.

ԱՎՍՏՐԱԼԻԱ

Արժանի մեծարանք վաստակաշատ խմբագրին

Հազվադեպ է մեծարանքի երեկոներ կազմակերպվում ի պատիվ սփյուռքահայ խմբագիրների: Այդ իմաստով գնահատելի էր «Նոր օր» շաբաթաթերթի մայիսի 14-ի համարում գրած Սիդնեյի (Ավստրալիա) Ռամկավար ազատական կուսակցության, Վահան Թեքեյանի մշակութային միության եւ Հայ իրավանց խորհրդի կազմակերպությամբ հայկական «Անի» ճաշարահում տեղի ունեցած հոբելյանական ճաշկերույթ-հանդիսության մասին, որտեղ մեծարվել է բազմաբեղուն գրչի տեր, երկարամյա խմբագիր եւ պատմաբան եւ բանասեր դոկտ. Ավետիս Յափուճյանն իր ծննդյան 75-րդ եւ ազգային ծառայության 60-րդ տարեդարձների առթիվ: Գաղափարակից ընկերների կողքին հոծ թվով ազգայիններ են գտնվել մեծարանքի այդ հանդիսությանը, որի ընթացքում ՌԱԿ Ավստրալիայի շրջանակի ատենապետ Հայկ Լեփենճյանը կարդացել է ՌԱԿ «Արշակ Դարբինյան» ակումբի շնորհավորագիրը՝ հոբելյարին հանձնելով պատվո մի հուշատախտակ:

Յափուճյանը ծանոթ անուն է հայրենիքում, որտեղ պատմության գծով թեկնածուականն է պաշտպանել 1974-ին: Ծնվել է Կահիրեում: Ավարտել է Կահիրեի Գալուստյան ազգային վարժարանը, ապա Լոնդոնի մանկավարժական ինստիտուտի լրագրության բաժինը: 1967-ից ստանձնել է Կահիրեում լույս տեսնող ՌԱԿ պաշտոնաթերթ «Արեւ» օրաթերթի խմբագրի պաշտոնը: Աննկուն կամքի, համբերատար աշխատասիրության եւ բեղմնավոր գրչի շնորհիվ նախ թերթի էջերում, ապա նաեւ առանձին հատորներով լույս է ընծայել պատմական արժեքավոր ուսումնասիրություններ հետեւյալ վերնագրերով՝ «Հայ ժողովուրդի մեծ գոյամարտը եւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը ստեղծելը» (1968 թ.), «Ո՞վ կազմակերպեց փետրուարեան արկածախնդրութիւնը եւ ի՞նչ եղաւ անոր հետեւանքը» (1969 թ.), «Արեւմտահայաստանի կորուստը եւ անոր պատասխանատուները» (1970 թ.), «Եւ վերածնաւ հայ ժողովուրդը հուրէն ու սուրէն» (1971 թ.), «Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքական, զինուորական, տնտեսական, ընկերային կացութիւնը» (1972 թ.), «Պաքուի հերոսամարտը եւ անոր պարտութեան պատասխանատուները» (1973 թ.), «Հայ ժողովուրդին անկախութեան պայքարը Կիլիկիոյ մէջ 1919-22 թթ.» (1977) եւ «Մեծ եղեռնը օտար մտավորականութեան գնահատումով» (1980 թ.): Ֆրանսերենից եւ անգլերենից առաջին անգամ հայերեն է թարգմանել ու թերթի էջերում տպագրել արեւմտաեվրոպական գրականության գոհարներից «Արեւմտեան ճակատին վրայ նորութիւն չկայ» (Էրիխ Մարիա Ռեմարկ), «Դաշոյն մը պարտէզին մէջ» (Վահե Քաչա) եւ այլ գրքեր:

Անխոնջ խմբագիրը, պատմաբանը, մշակութային գործիչն ու թարգմանիչը ժամանակ է գտել նաեւ մեծապես սատար կանգնելու անցյալ դարի 60-ական թվականների «Հայ գեղարվեստասիրաց միության» շուրջը հավաքված եգիպտահայ երիտասարդներին՝ իր խորհուրդներով եւ անմիջական մասնակցությամբ օժանդակելով նրանց բոլոր միջոցառումները:

Այսօր էլ դոկտ. Յափուճյանն անսակարկ նվիրումով շարունակում է գիր ու գրականության մշակի իր գործունեությունը, հանդիսանալով Սիդնեյի ՀԲԸՄ-ի «Միութիւն» երկլեզու ամսաթերթի հայերեն բաժնի խմբագիրը:

Քաջառողջություն, մտանորոգ եռանդ եւ նորանոր ստեղծագործություններ հարգարժան հոբելյարին:

ՀԱԿՈԲ ԾՈՒՌԻԿՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Հաղթարշավը հարկ է շարունակել

Երեկ կեսգիշերին ֆուտբոլի Հայաստանի մինչեւ 19 տարեկանների հավաքականը Հունգարիայից ժամանեց Երեւան, իսկ երեկոյան հավաքականի գլխավոր մարզիչ Սամվել Պետրոսյանը հանդիպեց լրագրողներին: Չնայած հոգնածությանը, միշտ կենսախինդ Սամվել Պետրոսյանը չէր կորցրել հումորի զգացումը եւ սուր հարցերի պարզապես հումորով էր պատասխանում: Մարզիչը նշեց, որ հաղթանակը ձեռք բերվեց թիմի բոլոր տղաների անձնուրաց խաղի շնորհիվ՝ չմոռանալով հիշատակել իր օգնական Արոս Բարսեղյանի, բժիշկ Վահագն Օրդյանի եւ մերսող Մարգար Սահակյանի ներդրումը ընդհանուր հաջողությունում: Մրցակիցներից նա առանձնացրեց Բելգիայի հավաքականին, իսկ ամենածանր խաղը համարեց հունգարացիների հետ ավարտական հանդիպումը: Բանն այն է, որ նախորդ երկու հանդիպումներում պարտված Հունգարիայի հավաքականի մարզիչը խաղի նախօրեին նշել էր, թե Հայաստանի ընտրանու հետ խաղը պատվի հարց է եւ անպայման պետք է ձգտեն հաղթանակ տանել: Իսկ ահա հանդիպման հաջորդ օրը տեղի թերթերից մեկը գրել էր, որ հունգարացիները հեծանվով պետք է Հայաստան մեկնեն եւ հայերից ֆուտբոլ խաղալ սովորեն:

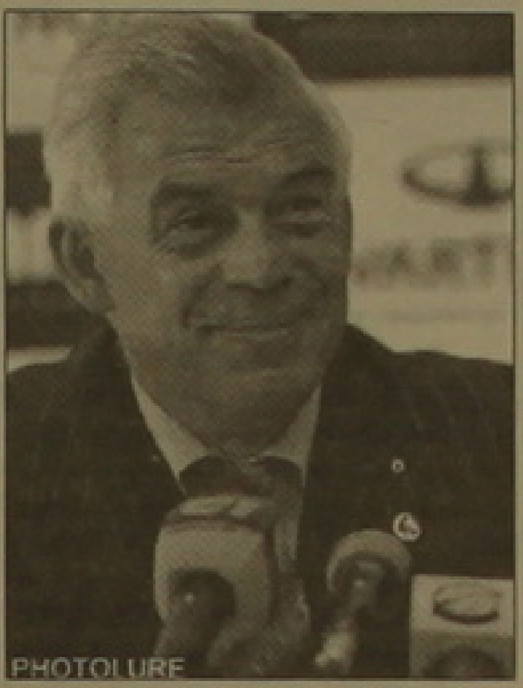

Մրցաշարի ընթացքում մի շարք երկրներից ֆուտբոլային գործակալներ հետաքրքրվել են մեր առանձին ֆուտբոլիստներով: Հնարավոր է, որ հետագայում նրանք բանակցեն մեր ակումբների հետ այդ ֆուտբոլիստների հարցով: Անդրադառնալով հուլիսին Հյուսիսային Իռլանդիայում կայանալիք եզրափակիչ մրցափուլին, Սամվել Պետրոսյանը նշեց, որ հավաքականի բոլոր օղակներն էլ ուժեղացման կարիք ունեն: Շատ կարեւոր է, որ հավաքականի անդամներն իրենց ակումբների կազմերում հանդես գան, խաղային պրակտիկա ձեռք բերեն: Նախատեսվում է հավաք անցկացնել մինչեւ մրցաշարի մեկնելը: Ինչ վերաբերում է եզրափակիչ փուլում հավաքականի առջեւ դրվելիք խնդրին, ապա մարզիչը գտնում է, որ պետք է շարունակել հաղթարշավը եւ մրցանակային տեղ գրավել: Իսկ նվազագույն խնդիրը լավագույն հնգյակում տեղ զբաղեցնելն է, ինչը հնարավորություն կընձեռի մասնակցելու աշխարհի պատանեկան առաջնության եզրափակիչ փուլին: Ինչ վերաբերում է նախատեսվող խրախուսանքին, ապա ՀՖՖ նախագահը խոստացել է պարգեւատրել ֆուտբոլիստներին:

Հունիսի 4-ին Հայաստանի երիտասարդական հավաքականը, որի հիմնական կորիզը կազմում են Հունգարիայում հանդես եկած ֆուտբոլիստները, աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում Երեւանում մրցելու է Մակեդոնիայի ընտրանու հետ: Ինչ խոսք, մեր պատանի ֆուտբոլիստների համար բավական դժվար կլինի կարճ ժամանակահատվածում, ծանր մրցախաղերից հետո վերականգնել ուժերը: Նման մտավախություն հայտնեց նաեւ Սամվել Պետրոսյանը, որը միաժամանակ ՀՀ երիտասարդական հավաքականի գլխավոր մարզիչն է: Ուստի նա խնդրեց լրագրողներին շատ խիստ չգտնվել առաջիկա խաղում թիմի ելույթի գնահատականներում:

Հայ բռնցքամարտիկների հաջող ելույթը

Սանկտ Պետերբուրգում անցկացված բռնցքամարտի միջազգային մրցաշարում հաջող մրցելույթներ ունեցան Հայաստանի հավաքականի բռնցքամարտիկները: Հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռաֆայել Մեհրաբյանի գլխավորությամբ ռինգ դուրս եկած բռնցքամարտիկներից հինգը դարձան մրցանակակիրներ: Մեր մարզիկներից բոլորից հաջող հանդես եկավ մինչեւ 57 կգ քաշային Հարություն Թովմասյանը: Նա պարտության մատնեց իր բոլոր մրցակիցներին եւ դարձավ մրցաշարի հաղթող: Էջմիածնեցի Հրաչյա Հովհաննիսյանը 69 կգ քաշային բռնցքամարտիկների մրցավեճում 2-րդն էր: Եվս երեք հայ բռնցքամարտիկներ զբաղեցրին 3-րդ տեղը: Ընդհանրապես, ընթացիկ առաջնությունում հայ բռնցքամարտիկները հաջող են հանդես գալիս: Հիշեցնենք, որ Թեհրանի միջազգային մրցաշարերից էլ հայ բռնցքամարտիկները տուն էին վերադարձել մեդալների հարուստ ավարով:

Դավիդենկոն իրեն նվեր մատուցեց

Թենիսի Ֆրանսիայի բաց առաջնությունում սկսվել են վճռորոշ հանդիպումները: Մեծ հաջողության հասավ ռուսաստանցի Նիկոլայ Դավիդենկոն, որը «Մեծ սաղավարտի» մրցանակի շարքին դասվող մրցաշարերում առաջին անգամ մտավ կիսաեզրափակիչ: Ռուս թենիսիստը 5 խաղափուլից բաղկացած դժվարին մրցախաղում պարտության մատնեց իտալացի Թոմի Ռոբրեդոյին: Դավիդենկոն ինքն իրեն ծննդյան օրվա կապակցությամբ հիանալի նվեր մատուցեց: Կիսաեզրափակիչում նրա մրցակիցը կլինի արգենտինացի Մարիանո Պուերտան: Վերջինս կրկին 5 խաղափուլում առավելության էր հասել իր հայրենակից Գիլյերմո Կանյասի նկատմամբ:

Կիսաեզրափակիչ մյուս զույգը կազմել են Ռոջեր Ֆեդերերն ու Ռաֆայել Նադալը: Մասնագետներից շատերի կարծիքով դա եզրափակիչին արժանի մրցախաղ կլինի: Ռոջեր Ֆեդերերը թենիսիստների դասակարգման ցուցակի առաջատարն է եւ սովորաբար եզրափակիչներում չի պարտվում: Իսկ 18-ամյա իսպանացի Նադալը պարզապես գերազանց է հանդես գալիս ընթացիկ մրցաշրջանում: Նա արդեն 5 մրցաշար է շահել: Քառորդ եզրափակիչում Նադալը պարտության մատնեց Ֆեռերին, իսկ Ֆեդերերը հաղթեց Հանեսկուին:

Կանանց մրցապայքարում գլխավոր անակնկալը Լինդսեյ Դեւենպորտի պարտությունն էր Մարի Պիերսից: Մարիա Շարապովան էլ չկարողացավ լրջորեն դիմադրել Ժյուստին Էնենին: Հետաքրքրական է, որ հանրահայտ William Hill բուքմեյքերական կենտրոնի մասնագետների կարծիքով ռուս թենիսիստուհիներին չի հաջողվի մտնել եզրափակիչ: Էնենի հաղթանակը Նադեժդա Պետրովայի նկատմամբ գնահատվում է 1,16 գործակցով, իսկ Պիերսի հաջողության հավանականությունը Լիխովցեւայի հետ մրցախաղում կազմում է 1,4:

Հայաստանից երկու նետաձիգ

Լեհաստանի Սոպոտ քաղաքում կանցկացվի նետաձգության եվրոպայի «Գրան պրիի» խաղարկության երկրորդ փուլը: Հայաստանն այդ մրցումներում կներկայացնեն հանրապետության առաջատար նետաձիգներ Անդրանիկ Շահնազարյանն ու Արշակ Պետրոսյանը:

Պետեր Չեխը լավագույն լեգեոներն է

Teamtolk հանրահայտ ինտերնետային կայքով անցկացված հարցման արդյունքներով «Չելսիի» չեխ դարպասապահ Պետր Չեխը ճանաչվել է Անգլիայի պրեմիեր լիգայի լավագույն լեգեոներ: Ֆուտբոլասերները պետք է ընտրություն կատարեին առաջարկված 10 լեգեոներներից: Ձայները բաշխվել են հետեւյալ կերպ.

1. Պետեր Չեխ (Չեխիա, «Չելսի»)	24 %
2. Չաբի Ալոնսո (Իսպանիա, «Լիվերպուլ»)	14 %
3. Թյերի Անրի (Ֆրանսիա, «Արսենալ»)	13 %
4. Գաբրիել Հայնցե (Արգենտինա, «Մանչեսթր յունայթեդ»)	12 %
5. Թիմ Քեյլ (Ավստրալիա, «Էվերտոն»)	10 %
6. Արիեն Ռոբեն (Հոլանդիա, «Չելսի»)	9 %
7-8. Կլոդ Մակելելե (Ֆրանսիա, «Չելսի»)	7 %
Լուիս Գարսիա (Իսպանիա, «Լիվերպուլ»)	7 %
9. Զոլթան Գերա (Հունգարիա, «Վեստ Բրոմվիչ»)	2 %
10. Էլ Հաջի Դիուֆ (Սենեգալ, «Բոլտոն»)	1 %

Die **Deutsche Botschaft** stellt ab 1. August 2005 zunächst für 3 Monate

einen **Telefonisten** oder eine **Telefonistin** ein.

Die Tätigkeit umfasst im wesentlichen:

- Beantwortung und Vermittlung von Telefonanrufen
- Schreiben und Formulare in deutscher und armenischer, gelegentlich auch in englischer und russischer Sprache
- Sprachmittlerische Tätigkeit einschließlich Übersetzungen

Voraussetzungen:

- Deutsch und Armenisch perfekt in Wort und Schrift
- Gute englische, französische und russische Sprachkenntnisse
- Berufliche Erfahrung vorzugsweise im Bereich Kundenservice, als Übersetzer/Dolmetscher oder auf dem Gebiet der Öffentlichkeitsarbeit
- Deutliche Sprache
- Angenehme und freundliche Stimme

Aussagekräftige Bewerbungsunterlagen müssen bis **spätestens 30. Juni 2005** bei der Botschaft in verschlossenem Umschlag adressiert an

Deutsche Botschaft
„Bewerbung Telefonvermittlung"
z.Hd. Frau E. Sorensen
Tscharentsstr. 29
Eriwan

eingegangen sein.

Vorausgewählte Bewerber werden zu einem Vorstellungsgespräch mit schriftlichem Testteil eingeladen.

Telefonische Rückfragen zu Bewerbungen können nicht angenommen werden.

Die **Deutsche Botschaft** stellt befristet für die Zeit vom 1. Juli 2005 bis 30. Juni 2006

zur Wahrnehmung einer Vertretung

eine(n) Mitarbeiter(in) für den hauptsächlichen

Einsatz auf dem Arbeitsgebiet Presse- und Öffentlichkeitsarbeit ein.

Die Tätigkeit umfasst im wesentlichen:

- Beobachtung und Auswertung der armenischen und internationalen Medien
- Betreuung der Website der Botschaft
- Administrative Sonderaufgaben (z.B. Kfz-Zulassungsformalitäten, Zollangelegenheiten, Nachweisführung)
- Schreiben und Formulare in deutscher und armenischer, gelegentlich auch in englischer und russischer Sprache
- Sprachmittlerische Tätigkeit einschließlich Übersetzungen

Voraussetzungen:

- Deutsch und Armenisch perfekt in Wort und Schrift
- Gute englische und russische Sprachkenntnisse
- Berufliche Erfahrung vorzugsweise im Bereich Presse, als Übersetzer/Dolmetscher oder auf dem Gebiet der Öffentlichkeitsarbeit
- Gute Kenntnisse / Erfahrungen hinsichtlich Website-Erstellung und -Pflege
- Perfekt im Internetbereich
- Word, Excel

Aussagekräftige Bewerbungsunterlagen müssen bis **spätestens 10. Juni 2005** bei der Botschaft in verschlossenem Umschlag adressiert an

Deutsche Botschaft
„Bewerbung PÖA"
z.Hd. Frau E. Sorensen
Tscharentsstr. 29
Eriwan

eingegangen sein.

Vorausgewählte Bewerber werden zu einem Vorstellungsgespräch mit schriftlichem Testteil eingeladen.

Telefonische Rückfragen zu Bewerbungen können nicht angenommen werden.

Ծանուցում

Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության «Վահան Թեքեյան» մրցանակներ շնորհող հանձնաժողովի կանոնադրությունը

«Վահան Թեքեյան» մրցանակներ շնորհող հանձնաժողովը կազմվում է ՀԹՄՄ կենտրոնական վարչության որոշմամբ եւ գործում է ըստ հաստատված կանոնակարգի.

- հանձնաժողովը գործում է հասարակական հիմունքներով.
- հանձնաժողովի գործունեությունը գործում է Հայաստանի եւ սփյուռքի մշակութային, գրական, գիտական դաշտում.
- hայոց մշակույթի եւ գիտական մտքի զարգացմանը նպաստելու եւ արվեստագետներին խրախուսելու նպատակով սահմանված մրցանակները շնորհվում են այն ստեղծագործություններին, որոնք արտացոլում են հայրենական կյանքի գեղարվեստական պատկերները, շենացնում ու հարստացնում են հայրենի հողը, ոգեւորում են հայեցի մտածողություն, զարգացնում ու տարածում են մայրենին եւ օժտված են գրականության, արվեստի եւ հումանիտար գիտությունների մնայուն արժեքների հատկանիշներով:
  Գեղագիտական բարձր չափանիշների պահանջը պայման է բոլոր մրցանակների շնորհման համար:
- Հանձնաժողովն ինքն է սահմանում իր ներքին աշխատանքային կարգը, նիստերի գումարման հաջորդականությունը:
- Հանձնաժողովը մրցանակների արժանացած հեղինակների (ստեղծագործությունների) ցանկը ներկայացնում է ՀԹՄՄ կենտրոնական վարչության հաստատմանը ոչ ուշ, քան 2006 թ. հունվարի 15-ը:
- Հանձնաժողովի նիստերն օրինական են, եթե նրա աշխատանքներին մասնակցում է հանձնաժողովի կազմի 2/3-ը:
- Հանձնաժողովի եզրափակիչ նիստը, որով ամփոփվում են մրցույթի արդյունքները, կատարվում է փակ-գաղտնի:
- Հանձնաժողովի որոշումները վավերական են, եթե հեղինակի (ստեղծագործության) օգտին քվեարկել է հանձնաժողովի նիստին մասնակցողների պարզ մեծամասնությունը:

Մրցույթի արդյունքները կհաստատվեն ՀԹՄՄ կենտրոնական վարչության կողմից եւ կհրապարակվեն մամուլում 2006 թ. հունվարին:

Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության կենտրոնական վարչության որոշումը

Հայտարարել 2004 թվականին ստեղծված աշխատանքների «Վահան Թեքեյան» մրցանակ հետեւյալ բնագավառներում.

1. Գեղարվեստական գրականություն
2. Երաժշտություն
3. Կերպարվեստ
4. Թատերական բեմադրություն
5. Գեղարվեստական լուսանկարչություն
6. Ճարտարապետություն
7. Ռադիոհեռուստատեսություն
8. Հումանիտար գիտություններ

Նշյալ ութ մրցանակներից յուրաքանչյուրին արժանացած անհատը կամ խումբը կստանա համապատասխան դիպլոմ եւ դրամական պարգեւ:

Մրցանակների հավակնելու իրավունք ունեն ստեղծագործողներ ինչպես Հայաստանից, այնպես էլ սփյուռքից:

Մրցանակի կարող են ներկայացվել 2004 թվականին ստեղծված աշխատանքները:

Մրցույթին իրավունք ունեն գործեր ներկայացնել Հայաստանի ստեղծագործական միությունները, ՀՀ նախարարությունները, ՀՀ ԳԱ ակադեմիան, բուհերը, հասարակական կազմակերպությունները, հրատարակչությունները, զանգվածային լրատվական միջոցները, սփյուռքահայ կազմակերպությունները:

Մրցույթին չեն կարող աշխատանքներ ներկայացնել ՀԹՄՄ կենտրոնական վարչության եւ մրցանակներ շնորհող հանձնաժողովի անդամները:

Գործերն ընդունվում են ներկայացնող կազմակերպության պաշտոնական երաշխավորությամբ՝ հաստատված կնիքով:

Գործերն ընդունվում են հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Խանջյան 50, Թեքեյան մշակութային միություն, մրցանակներ շնորհող հանձնաժողովին:

Գործերի ընդունման ժամկետը՝ 2005 թ. հունիսի 1-ից մինչեւ դեկտեմբերի 1-ը:

FINCA
Small Loans-Big Changes

FINCA International, based in Washington/USA, is a rapidly expanding network of 22 microfinance institutions located throughout the world. In order to strengthen and expand its microfinance operations in 10 countries of Eastern Europe and Central Asia, FINCA is looking for the following positions in various countries of the region:

Senior Credit Managers
Candidates should meet the following requirements:

- 5+ years experience in microlending with a commercial bank
- 2+ years of management experience in a financial institution
- experience in instution building an advantage
- excellent lending skills
- excellent training and negotiation skills
- readiness to work abroad in an NIS country

Junior Credit Managers
Candidates should meet the following requirements:

- 2+ years experience in microlending with a commercial bank
- excellent lending and training skills
- readiness to work abroad in an NIS country

If you are looking for a job not like any other, a job where you can exert a great deal of influence and leave your personal track by creating and forming something new, and if you like to work an international team, we invite you to send your CV to

finca_kiev@yahoo.com

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

«Գրանդ տոբակո» ընկերությունը վաճառում է *ծխասար խողովակ* (երկարությունը՝ 28 մ, տրամագիծը՝ 1.20 մ, քաշը՝ 4,5 տոննա, հաստությունը՝ 0,5 սմ): Զանգահարել **44-38-43** հեռախոսահամարով:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 03.06.2005թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	447.38	442.90	451.90
EUR	1	ԵՎՐՈ	548.62	545.30	551.90
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	15.77	14.80	16.70

Բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքը

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի տեղակալի որոշմամբ բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքը հունիսի 1-ից սահմանվել է տարեկան 17 տոկոս:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Իսկ դուք գիտե՞ք, որ MBA-ը արդեն հասանելի է Ձեզ համար:

OTE International

ΑΣΟΕΕ 1920

**Միջազգային կրթաթոշակ
Աթենքի տնտեսագիտության եւ բիզնեսի Համալսարանում (AUEB)
Առաջարկում են OTE International-ը եւ «Արմենտել»-ը**

Հունաստանի բիզնեսի եւ տնտեսագիտության առաջատար համալսարանը առաջարկում է խոստումնալից միջազգային MBA ծրագիր

OTE International-ը, հանդիսանալով Հունական հեռահաղորդակցության կազմակերպության (OTE S.A.) դուստր ձեռնարկություն, «Արմենտել» ընկերության հետ մեկտեղ, շնորհում է սահմանափակ քանակի կրթաթոշակներ Հայաստանի լավագույն ուսանողներին, մասնակցելու MBA միջազգային ծրագրի դասընթացին 2005-2006 ուսումնական տարվա համար: Միջազգային MBA ծրագրի հետ կապված բոլոր ծախսերը ամբողջությամբ կհոգան OTE International-ը եւ «Արմենտել» ընկերությունը, առաջարկելով կրթաթոշակներ:

Այս ժամանակակից MBA ծրագիրը մագիստրատուրայի փայլուն եւ խոստումնալից ուսանողների եւ տեխնիկական կամ տնտեսագիտական որակավորմամբ երիտասարդ մասնագետների համար է, ովքեր ունեն ակադեմիական երաշխավորագրեր, ղեկավարելու ունակություն եւ փնտրում են հնարավորություններ ինքնազարգացման եւ միջազգային մենեջմենթի ասպարեզում աշխատանքային կարիերա ծավալելու համար:

AUEB-ում ծրագրի բարեհաջող ավարտից հետո MBA-ի շրջանավարտները կարող են իրենց հետագա աշխատանքային կարիերայի զարգացումը իրականացնել «Արմենտել»-ում, ինչպես նաեւ Հայաստանյան ցանկացած ընկերությունում կամ կազմակերպությունում:

Համապատասխան դիմորդները պետք է ունենան ճանաչված բարձրագույն ուսումնական հաստատության բակալավրի աստիճան, անգլերեն լեզվի գերազանց իմացություն եւ առնվազն 2 տարվա աշխատանքային փորձ: Դիմորդներից պահանջվում է ներկայացնել դիմումի լրացված ձեւը, առնվազն 2 երաշխավորագիր-նամակ եւ ռեզյումե

**Դիմումի ամբողջական փաթեթը պետք է ուղարկել
Միջազգային MBA ծրագիր
Աթենքի տնտեսագիտության եւ բիզնեսի Համալսարան**
47A Էվելպիդոն & 33 Լեֆկադոս, GR-113 62 Աթենք, Հունաստան
Հեռ. +30.210.8203660, Ֆաքս. +30.210.8828078
Էլ. փոստ: i-mba@aueb.gr, Ինտերնետային էջ: www.i-mba.aueb.gr
Դիմումի ձեւը կարող եք գտնել ինտերնետային կայքում

OTE

www.i-mba.aueb.gr

ARMENTEL

Դիմումի ներկայացման ժամկետը՝ հունիսի 20-ը

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 2. 06. 2005 Գինը՝ 100 դրամ